

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Finanční analýza podniku

Lukáš Koutník

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lukáš Koutník

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Klatovy

Název práce

Finanční analýza podniku

Název anglicky

Financial analysis of the company

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je provést finanční analýzu podniku Drůbežářský závod Klatovy, a.s. Pomocí ukazatelů finanční analýzy pak vyhodnotit ekonomickou situaci vybraného podniku za 5 let, tedy za období od roku 2016 do roku 2020. Dílčím cílem práce je identifikovat silné a slabé stránky podniku a zhodnotit finanční zdraví tohoto podniku, popřípadě formulovat doporučení vedoucí ke zlepšení hospodaření.

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí: teoretické a praktické. V první části práce budou charakterizovány základní pojmy a vybrané ukazatele finanční analýzy, jako jsou absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele a souhrnné indexy za využití odborné literatury.

Následně v druhé části bude představen podnik Drůbežářský závod Klatovy, a.s. a provedena jeho finanční analýza pomocí poznatků popsaných v teoretické části práce. Data potřebná pro analýzu budou získána z účetních výkazů podniku, tj. z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a cash flow. Následné výsledky budou zhodnoceny a srovnány s doporučenými hodnotami. V případě poměrových ukazatelů bude analyzovaná společnost porovnána s konkurenčním podnikem Vodňanská drůbež, a.s. V samotném závěru bude provedeno celkové zhodnocení výsledků finanční analýzy a uvedena doporučení pro zlepšení hospodaření.

Doporučený rozsah práce

30-40

Klíčová slova

Finanční analýza, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow, absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, rentabilita, likvidita

Doporučené zdroje informací

- HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-392-8.
- KISLINGEROVÁ, E. – HNILICA, J. *Finanční analýza : krok za krokem*. Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- KISLINGEROVÁ, E. *Manažerské finance*. Praha: C.H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-802-9.
- KNÁPKOVÁ, A. – PAVELKOVÁ, D. – REMEŠ, D. – ŠTEKER, K. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.
- RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.
- SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0413-0.
- SYNEK, M. – KOPKÁNĚ, H. – KUBÁLKOVÁ, M. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-154-3.
- SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.
- ŠPIČKA, J. *Finanční analýza organizace z pohledu zájmových skupin*. V Praze: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-664-7.
- VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1701-7.
-

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zdeňka Náglová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 9. 2. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 2. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční analýzu podniku" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13.3.2022

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Zdeňce Náglové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, její cenné rady, velkou ochotu a bezproblémovou komunikaci. Dále bych rád poděkoval Ing. Václavě Kiliánové, finanční ředitelce Drůbežářského závodu Klatovy, a.s., za poskytnuté informace přímo z praxe. V neposlední řadě poděkování patří i mé rodině za velkou podporu při mém studiu.

Finanční analýza podniku

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá finanční analýzou podniku Drůbežářský závod Klatovy, a.s. za období 2016–2020. Cílem práce bylo posoudit finanční situaci společnosti a navrhnout možná doporučení na zlepšení hospodaření. Práce je rozdělena na dvě části: teoretickou a praktickou. V první části jsou pomocí odborné literatury vysvětleny veškeré důležité pojmy spojené s finanční analýzou, uvedeny metody výpočtů absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů a v samotném závěru teoretické části souhrnných indexů. V praktické části je představena společnost Drůbežářský závod Klatovy. Následně pomocí vzorců a metod popsanych v teoretické části je provedena její finanční analýza za období 2016–2020. Pro posouzení struktury jednotlivých položek a jejich vývoje v čase je provedena vertikální a horizontální analýza. Z rozdílových ukazatelů je vypočten čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky. V případě poměrových ukazatelů je zkoumaný podnik srovnáván s jeho největším konkurentem Vodňanská drůbež a také s hodnotami odvětvového průměru CZ-NACE 10.1. Na konci praktické části je zkoumána bonitní a bankrotní situace podniku. V závěru práce jsou vyhodnoceny výsledky z praktické části, navrhnutá doporučení na zlepšení hospodaření a krátce je zmíněn i vliv pandemie Covid-19 na podnik.

Klíčová slova: Finanční analýza, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, rentabilita, likvidita

Financial analysis of the company

Abstract

The bachelor thesis deals with the financial analysis of the company Drůbežářský závod Klatovy, a.s. for the period of 2016 to 2020. The objective of this paper was to assess the financial situation of the company and provide feasible recommendations. The work is divided into two parts: theoretical and practical. In the first part, all of the important concepts connected with the financial analysis are explained with the help of professional literature, and the methods of calculation of absolute, differential, and ratio indicators are given; the total valuation models are presented at the end of the theoretical part. In the practical part, the company Drůbežářský závod Klatovy is introduced. Subsequently, its financial analysis for the period 2016 to 2020 is presented using the formulas and methods described in the theoretical part. A vertical and horizontal analysis has been performed to assess the structure of individual items and their development over time. Net working capital and net cash are calculated from the differential indicators. The company is compared with its largest competitor, Vodňanská drůbež, by way of ratios as well as with the values of the CZ-NACE 10.1 industry average. At the end of the practical part, the financial standing and bankruptcy situation of the company are examined. At the end of the paper, the results of the practical part are evaluated, recommendations are proposed, and the impact of the Covid-19 pandemic on the company is shortly described.

Keywords: Financial analysis, balance sheet, profit and loss statement, absolute indicators, differential indicators, ratios, profitability, liquidity

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická část.....	14
3.1 Finanční analýza.....	14
3.1.1 Historie a význam	14
3.2 Uživatelé finanční analýzy	14
3.2.1 Externí.....	15
3.2.2 Interní	16
3.3 Zdroje finanční analýzy.....	17
3.3.1 Rozvaha	17
3.3.2 Výkaz zisku a ztráty	20
3.3.3 Výkaz cash flow.....	20
3.4 Metody finanční analýzy	21
3.4.1 Absolutní ukazatele.....	21
3.4.1.1 Horizontální analýza.....	21
3.4.1.2 Vertikální analýza.....	22
3.4.2 Rozdílové ukazatele	22
3.4.2.1 Čistý pracovní kapitál	22
3.4.2.2 Čisté pohotové prostředky	23
3.4.3 Poměrové ukazatele	23
3.4.3.1 Ukazatele rentability	24
3.4.3.2 Ukazatele likvidity.....	25
3.4.3.3 Ukazatele zadluženosti	26
3.4.3.4 Ukazatele aktivity	28
3.4.4 Souhrnné indexy hodnocení.....	29
3.4.4.1 Bankrotní modely	29
3.4.4.2 Bonitní modely	30
4 Praktická část	33
4.1 Charakteristika společnosti	33
4.2 Analýza absolutních ukazatelů.....	34
4.2.1 Vertikální analýza	34
4.2.2 Horizontální analýza	37

4.3	Analýza rozdílových ukazatelů	43
4.3.1	Čistý pracovní kapitál	43
4.3.2	Čisté pohotové prostředky	43
4.4	Analýza poměrových ukazatelů	44
4.4.1	Ukazatele rentability	44
4.4.2	Ukazatele likvidity	46
4.4.3	Ukazatele zadluženosti.....	48
4.4.4	Ukazatele aktivity	50
4.5	Souhrnné indexy hodnocení	52
4.5.1	Altmanův model.....	52
4.5.2	Kralickův Quicktest	53
5	Výsledky a diskuse	55
6	Závěr.....	58
7	Seznam použitých zdrojů.....	59

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Struktura rozvahy	18
Tabulka 2 - Interpretace výsledků Altmanova modelu	30
Tabulka 3 - Bodování výsledků Kralickova quicktestu	31
Tabulka 4 - Vertikální analýza aktiv (v %).....	34
Tabulka 5 - Vertikální analýza pasiv (v %)	35
Tabulka 6 - Vertikální analýza nákladů (v %)	36
Tabulka 7 - Vertikální analýza výnosů (v %)	37
Tabulka 8 - Horizontální analýza aktiv, absolutní změna (v tis. Kč).....	38
Tabulka 9 - Horizontální analýza aktiv, procentuální změna (v %)	38
Tabulka 10 - Horizontální analýza pasiv, absolutní změna (v tis. Kč).....	39
Tabulka 11 - Horizontální analýza pasiv, procentuální změna (v %).....	40
Tabulka 12 - Horizontální analýza nákladů, absolutní změna (v tis. Kč).....	40
Tabulka 13 - Horizontální analýza nákladů, procentuální změna (v %).....	41
Tabulka 14 - Horizontální analýza výnosů, absolutní změna (v tis. Kč).....	42
Tabulka 15 - Horizontální analýza výnosů, procentuální změna (v %).....	42
Tabulka 16 - Analýza čistého pracovního kapitálu (v tis. Kč).....	43
Tabulka 17 - Analýza čistých pohotových prostředků (v tis. Kč)	44
Tabulka 18 - Rentabilita tržeb (v %).....	45
Tabulka 19 - Rentabilita celkového kapitálu (v %)	45
Tabulka 20 - WACC (v %)	45
Tabulka 21 - Rentabilita vlastního kapitálu (v %).....	46
Tabulka 22 - Ukazatel běžné likvidity (násobky).....	47
Tabulka 23 - Ukazatel pohotové likvidity (násobky).....	47
Tabulka 24 - Ukazatel peněžní likvidity (násobky).....	48
Tabulka 25 - Ukazatel celkové zadluženosti (v %).....	48
Tabulka 26 - Ukazatel míry finanční samostatnosti (v %).....	49
Tabulka 27 - Ukazatel míry zadluženosti (v %)	49
Tabulka 28 - Ukazatel úrokového krytí (násobky)	50

Tabulka 29 - Ukazatel obratu celkových aktiv (násobky)	50
Tabulka 30 - Ukazatel obratu dlouhodobého majetku (násobky).....	51
Tabulka 31 - Ukazatel doby obratu zásob (dny).....	51
Tabulka 32 - Ukazatel doby obratu pohledávek (dny)	51
Tabulka 33 - Ukazatel doby obratu závazků (dny).....	52
Tabulka 34 - Altmanův model	53
Tabulka 35 - Kralickův Quicktest.....	53
Tabulka 36 - Hodnocení Kralickova Quicktestu	53

Seznam použitých zkratk

a.s. – akciová společnost
CF – cash flow
ČPK – čistý pracovní kapitál
ČPP – čisté pohotové prostředky
ČR – Česká republika
DFM – dlouhodobý finanční majetek
DHM – dlouhodobý hmotný majetek
DM – dlouhodobý majetek
DNM – dlouhodobý nehmotný majetek
DZ – drůbežářský závod
EBIT – earnings before interests and taxes (zisk před zdaněním a odečtením nákladových úroků)
EU – Evropská unie
Fin. – finanční
N – náklady
ROA – return on assets (rentabilita celkového kapitálu)
ROE – return on equity (rentabilita vlastního kapitálu)
ROS – return on sales (rentabilita tržeb)
Tis. - tisíc
V – výnosy
VK – vlastní kapitál
WACC – weighted average costs of capital (vážený průměrný náklad na kapitál)

1 Úvod

Finanční analýza v dnešní době otevřené ekonomiky plné konkurence je důležitým nástrojem pro správné vedení společnosti. Pomocí ní zjišťujeme finanční situaci, zdraví a také silné a slabé stránky podniku. Uživatelé nejsou jen vrcholoví manažeři, ale například i zaměstnanci, kteří pro danou společnost pracují.

Čím dál tím větší trend dnešní doby je investování do akcií. Správný investor neinvestuje svůj volný kapitál pouze na základě toho, že cena akcie určité společnosti roste na grafu směrem vzhůru. Zásadní pro něj však je provedení finanční analýzy podniku a zhodnocení situace a rizik, která mohou nastat. Pokud tak učiní a vyhodnotí tuto příležitost jako dobrý potenciál zhodnocení svých peněz, nemusí se bát ani v době tržní korekce.

Svůj význam by finanční analýza ztratila bez možnosti získání přesných dat, která ekonomové čerpají z účetních výkazů dané společnosti. Mezi tyto účetní výkazy patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o finančních tocích cash flow. Samy o sobě nemají tu správnou vypovídací hodnotu, jako když se použijí pro výpočty absolutních, rozdílových či poměrových ukazatelů. Ukazatele finanční analýzy neslouží pouze jako hodnocení dosavadního vývoje, ale lze pomocí nich i odhadnout možný budoucí vývoj. Důležité je také pomocí souhrnných indexů zjistit, zda se například zkoumaná společnost neblíží bankrotu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je na základě finanční analýzy posoudit finanční stabilitu společnosti Drůbežářského závodu Klatovy, a.s., která se zabývá zpracováním drůbežího masa a je jeho významným dodavatelem na našem trhu. Zkoumané období je 5 let, a to od roku 2016 do roku 2020. Výsledné hodnoty jsou zhodnoceny a navrhuta doporučení pro vylepšení výkonnosti podniku.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části: teoretickou a praktickou. V teoretické části práce byly pomocí odborné literatury vysvětleny veškeré důležité pojmy spojené s finanční analýzou. Zprvu byl vymezen samotný pojem finanční analýza, její uživatelé a zdroje potřebné pro výpočty, jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty či cash flow. Největší část byla věnována metodám výpočtů absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů a následně v samotném závěru teoretické části souhrnných indexů.

V praktické části byla nejprve představena zkoumaná společnost Drůbežářský závod Klatovy, a.s. Následně pomocí metod a vzorců popsanych a očíslovaných v teoretické části na ní provedena finanční analýza za období 2016 až 2020. Veškerá potřebná data pro výpočty byla získána z účetních závěrek podniku zveřejněných na portálu Justice.cz. Pro posouzení struktury jednotlivých položek a jejich vývoj v čase byla provedena vertikální a horizontální analýza patřící mezi absolutní ukazatele. Z rozdílových ukazatelů byl vypočten čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky.

V tabulkách č. 18 až č. 33 jsou uvedeny výsledky poměrových ukazatelů nejen Drůbežářského závodu Klatovy, ale i konkurenční společnosti Vodňanská drůbež a průměrné hodnoty za odvětví zpracovatelů masa patřících do skupiny CZ-NACE 10.1. Z poměrových ukazatelů byla zkoumána rentabilita, likvidita, zadluženost a aktivita. V samotném závěru praktické části byla za pomoci souhrnných indexů zkoumána bonitní a bankrotní situace podniku.

Na závěr práce byly vyhodnoceny výsledky provedené finanční analýzy a uvedena doporučení do budoucna, které by měly zefektivnit výkonost podniku.

3 Teoretická část

3.1 Finanční analýza

Finanční analýza je v dnešní době již nedílnou součástí pro úspěšné vedení každé firmy. „Představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek“ (Růčková, 2019, str. 9).

Metclaf (1976, str. 110) tvrdí podobně že, „*finanční analýza je proces hodnocení vztahů mezi dílčími částmi finančního výkazu vedoucí k lepšímu pochopení pozice a výkonu firmy.*“

3.1.1 Historie a význam

Vznik finanční analýzy je velmi úzce spjat se vznikem peněz, kdy bylo zapotřebí se naučit, jak s penězi správně hospodařit. Pokud se budeme bavit o modernějším pojetí finanční analýzy, dostaneme se do Spojených států amerických na konec 19. století. Zcela nový rozměr ovšem dostává finanční analýza po nástupu moderní techniky ve 20. století. Původně šlo pouze o zachování likvidity podniků (Růčková, 2019, str. 9).

První zmínky u nás o finanční analýze byly před druhou světovou válkou, kdy se ještě používal pojem „analýza bilanční“. Po druhé světové válce již můžeme hovořit o „finanční analýze“, ovšem plně se začala užívat až po pádu komunismu a s tím spojenou privatizací v roce 1989 (Růčková, 2019, str. 9).

Význam finanční analýzy spočívá v pomoci uživatelům odhalit finanční historii podniku a určit predikci dalšího vývoje (Mautz, 2006). Je nutné mít neustálý přehled o finančně-ekonomické situaci společnosti a jejího zdraví, při rozhodování o investování a získávání finančních zdrojů (Knápková, 2017, str. 17).

3.2 Uživatelé finanční analýzy

Získávání informací o finančním stavu daného podniku není pouze v zájmu manažerů ale všech, kteří vstupují do pracovního či obchodního styku s firmou. Uživatelé se dělí na externí a interní (Kislingerová, 2010, str. 48).

3.2.1 Externí

Investoři (akcionáři, vlastníci)

Investoři se zajímají o finanční analýzu podniku jednak z hlediska investičního a jednak z hlediska kontrolního. Investiční hledisko se využívá k tomu, než vloží investoři svůj volný kapitál do podniku, aby zjistili, jak na tom daný podnik je. Porovnáním různých firem pomocí finanční analýzy investoři zhodnotí možné riziko oproti očekávanému výnosu z cenných papírů a příjmů v podobě dividend (Holečková, 2008, str. 14).

Z kontrolního hlediska je pro akcionáře velmi důležité mít přehled o tom, jak manažeři hospodaří s poskytnutými zdroji. Zde dochází k možnému rozporu zájmů, kdy manažeři volně řídí společnost se zdroji investorů. V zájmu investorů je, aby byl podnik co nejstabilnější a nejlikvidnější (Holečková, 2008, str. 14).

Banky a jiní věřitelé

Věřitelé k tomu, aby se mohli správně rozhodnout, zdali poskytnou úvěr potenciálnímu dlužníkovi, požadují co nejvíce spolehlivých informací o jeho finančním stavu. Často dochází k tomu, že banky do úvěrových smluv vkládají klauzule, podle kterých jsou závislé podmínky sjednaného úvěru na hodnotách vybraných finančních ukazatelů. Právě pomocí finanční analýzy banky posuzují „bonitu dlužníka“ (Holečková, 2008, str. 15).

„Banka analyzuje strukturu jeho majetku a finanční zdroje, kterými je majetek financován, a zejména stávající a budoucí výsledky hospodaření. Zpravidla se nejprve analyzuje ziskovost podniku, neboť poskytuje výchozí zjištění, zda podnik potřebuje úvěr následkem špatného hospodaření, anebo potřebou financovat majetek nezbytný pro hospodářskou činnost“ (Holečková, 2008, str. 15).

Obchodní partneři (dodavatelé, odběratelé)

Dodavatelé jsou v pozici věřitele, a proto se zajímají o to, jak je podnik schopen splácet své závazky. Oproti bankám se jedná o krátkodobé závazky. Dlouhodobí dodavatelé se však zajímají i o dlouhodobou prosperitu podniku z důvodu odbytu svých výrobků či služeb do budoucna. Totéž platí i pro odběratele, kteří jsou na některých

dodavatelích závislí a potřebují mít jistotu, že dostojí svým závazkům (Holečková, 2008, str. 16).

Stát a jeho orgány

V souvislosti s finanční analýzou se stát zaměřuje na správnost vykázaných daní. Následně jeho orgány využívají data pro různá statistická šetření, rozdělování dotací nebo kontrolu státních podniků či podniků se státní majetkovou spoluúčástí. Také se zjišťuje finanční stav podniků, kteří se podílejí na státních zakázkách (Holečková, 2008, str. 17).

Konkurence

Je velmi důležité srovnávat finanční informace s firmami podnikajícími ve stejném odvětví. Jde hlavně o rentabilitu, ziskovou marži, cenovou politiku nebo hodnotu a obrátovost zásob. Firmy nejsou povinny zveřejňovat informace o hospodaření, ovšem byly by tak proti sobě. Měly by pak horší podmínky pro získávání úvěrů, akciového kapitálu či možné riziko ztráty dobré pověsti. To vše by vedlo ke snížení konkurenceschopnosti a s tím spojené usilování o nové investory a zákazníky (Holečková, 2008, str. 16).

3.2.2 Interní

Manažeři

Manažeři potřebují finanční analýzu pro dlouhodobé strategické i operativní finanční řízení. Pomocí výstupů z finanční analýzy dále udržují optimální strukturu majetku a jeho financování. Na rozdíl od ostatních uživatelů mají manažeři nepřetržitý přístup k potřebným datům a nemusí čekat na účetní závěrky. Díky tomu tak mohou každodenní práci naplňovat hlavní cíle podniku (Vochozka, 2020, str. 33).

Zaměstnanci

Zájem o finanční analýzu mají i zaměstnanci, kteří se v nemalém podílejí na tvorbě hospodářského výsledku. Je důležité vědět, že pracují v prosperující firmě, jenž jim přináší jistotu zaměstnání a s tím i spojený stálý příjem (Vochozka, 2020, str. 33).

3.3 Zdroje finanční analýzy

Pro zpracování finanční analýzy jsou za potřeby určitá vstupní data. Převážná většina potřebných údajů se nachází v účetní závěrce (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce). Účetní závěrku lze získat na veřejném informačním portálu Justice.cz, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti ČR. Správně utvořená finanční analýza se neobjede bez kvalitně získaných informací, a proto je nezbytné, aby přípravě a sběru dat byla věnována náležitá pozornost (Knápková, 2017, str. 18).

Podle Růčkové (2019, str. 22) tvoří účetní závěrku následující účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha (její součástí je přehled o peněžních tocích – cash flow).

3.3.1 Rozvaha

Udává majetkovou a zdrojovou strukturu podniku k určitému datu, většinou k poslednímu dni účetního období (viz. tabulka č. 1). Za prvé se z rozvahy zjišťuje, jaké druhy majetku vlastníme, v jaké hodnotě a jak je opotřebovaný. Za druhé, z jakých zdrojů jsou aktiva financována a za třetí, jakého zisku či ztráty podnik dosahuje, jak se případný zisk rozdělil a zda je schopen podnik plnit své závazky. Pro rozvahu platí důležité pravidlo, a to tzv. bilanční rovnost, což znamená, že součet veškerých aktiv se musí rovnat součtu všech pasiv (Růčková, 2019, str. 34).

Tabulka 1 - Struktura rozvahy

ROZVAHA			
AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	DNM	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
B.II.	DHM	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	DFM	A.IV.	VH minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	VH běžného účetního období
C.I.	Zásoby	A.VI.	Rozhodnuto o zálohách na výplatě podílu na zisku
C.II.	Pohledávky	B. + C.	Cizí zdroje
C.II.1	Dlouhodobé pohledávky	B.	Rezervy
C.II.2	Krátkodobé pohledávky	C.	Závazky
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	C.I.	Dlouhodobé závazky
C.IV.	Peněžní prostředky	C.II.	Krátkodobé závazky
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení pasiv

Zdroj: Knápková, 2017, str. 24

Aktiva – majetková struktura podniku

Viz rozvaha výše se aktiva dělí na:

- A. Pohledávky za upsaný základní kapitál,
- B. Dlouhodobý majetek,
- C. Oběžná aktiva,
- D. Časové rozlišení aktiv.

Dlouhodobý majetek se dále dělí na 3 skupiny (dlouhodobý nehmotný majetek DNM, dlouhodobý hmotný majetek DHM, dlouhodobý finanční majetek DFM). Většina těchto aktiv podléhá opotřebování, které se postupně dostává do nákladů firmy ve formě odpisů. Podmínkou pro zařazení majetku mezi dlouhodobý je doba použitelnosti delší než jeden rok a minimální cena pořízení. U DNM si cenu určuje účetní jednotka sama (nově od roku 2021, dříve 60 000 Kč), u DHM 80 000 Kč (nově od roku 2021, dříve 40 000 Kč) a u DFM tato podmínka není. Novela o daních z příjmu z roku 2021 nejenže umožňuje účetní jednotce určení ceny nehmotného majetku pro zařazení mezi dlouhodobý, ale také ruší daňové odpisy DNM. Účetní jednotka tedy rozhodne sama, zda se jedná o drobný nehmotný majetek a základ daně tedy budou tvořit celkové náklady na pořízení nebo o DNM a základem daně budou účetní odpisy (Money, 2021).

Oběžná aktiva představují krátkodobý majetek s dobou použitelnosti kratší než jeden rok. Ve výrobních podnicích dochází k postupnému přeměňování oběžných aktiv, a to od peněz přes zakoupený materiál k nedokončené výrobě či polotovaru až po finální produkt, za který jsou opět vyinkasované peníze. Obchodní podniky mají tento cyklus mnohem jednodušší (peníze → zboží → peníze). Každý podnik se snaží mít obrat těchto zásob co nejrychlejší. Oběžná aktiva se dále dělí na zásoby (materiál, nedokončené výrobky, polotovary, výrobky, zboží) pohledávky krátkodobé a dlouhodobé, krátkodobý finanční majetek (cenné papíry) a peněží prostředky (peníze v pokladně a na účtech a ceniny) (Knápková, 2017, str. 30).

Pasiva – finanční struktura podniku

Viz rozvaha výše se pasiva dělí na:

- A. Vlastní kapitál,
- B. + C. Cizí zdroje,
- D. Časové rozlišení pasiv.

Vlastní kapitál představují vlastní zdroje, mezi které řadíme základní kapitál, ážio a kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledek hospodaření minulých let, výsledek hospodaření běžného účetního období a rozhodnutí o zálohové výplatě podílů (Knápková, 2017, str. 35).

Základní kapitál je souhrn všech peněžních i nepeněžních vkladů do společnosti, jedná se o upsaný kapitál. Ážio a kapitálové fondy představuje zejména emisní ážio (rozdíl mezi emisní a jmenovitou hodnotou akcií), rozdíly v oceňování majetku, dary a dotace. Fondy ze zisku tvoří zákonný rezervní fond sloužící ke krytí ztrát společností, statutární a ostatní fondy určený pro interní potřeby (příspěvky zaměstnancům). Předem vyplacené zálohy z výsledku hospodaření běžného účetního období se evidují v položce rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (Knápková, 2017, str. 35).

Kapitál, jež si firma musela půjčit a v určité době ho také splatit, se nazývá cizí zdroj. Podle doby splatnosti se dělí na dlouhodobé (delší než jeden rok) a krátkodobé (kratší než jeden rok). Dělí se na rezervy a závazky. Rezervy jsou tvořeny ze zisku a představují výdaj, který bude muset podnik někdy v budoucnu vynaložit na opravu,

rekonstrukci atd. Závazky vznikají při obchodních vztazích vůči dodavatelům, ale patří sem i závazky vůči bankám nebo státu či zaměstnancům (Knápková, 2017, 38).

3.3.2 Výkaz zisku a ztráty

„Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Zachycuje tedy pohyb výnosů a nákladů, nikoliv pohyb příjmů a výdajů“ (Růčková, 2019, str. 32).

Stejně jako u výše zmíněné rozvahy se výkaz zisku a ztráty (výsledovka) sestavuje nejméně jednou ročně (na konci účetního období). Při rozboru tohoto výkazu zjišťujeme, jak a jaké položky mají vliv na výsledek hospodaření. Rozdíl mezi rozvahou a výkazem zisku a ztráty spočívá v tom, že rozvaha zachycuje aktiva a pasiva k určitému datu, zatímco výkaz zisku a ztráty se týká určitého časového období (většinou hospodářský rok) (Knápková, 2017, str. 40).

Jak již bylo zmíněno výkaz zisku a ztráty tvoří **výnosy** a **náklady**. Výnosy jsou získané peníze ze všech činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda se vůbec inkaso uskutečnilo. Oproti tomu náklady jsou vynaložené peněžní prostředky nebo práce za účelem získání výnosů. Opět nezáleží na tom, zda došlo k zaplacení ve stejném účetním období. Po odečtení nákladů od výnosů získáme výsledek hospodaření, který se následně převádí do rozvahy ($V-N = VH$) (Knápková, 2017, str. 40).

3.3.3 Výkaz cash flow

Též se nazývá jako přehled o finančních tocích a jeho hlavním úkolem je zachytit změny peněžních prostředků (příjmů a výdajů) podniku za určité období. Výkaz cash flow je velmi důležitý pro samotnou firmu, jakožto vnímání volné zásoby peněz, ale i pro banky a investory jako schopnost splácet závazky. Výkaz cash flow je doplňkem k rozvaze a výkazu zisku a ztráty (Kislingerová, 2010, str. 73).

Rozlišují se peněžní toky ze tří základních činností:

- provozní činnost,
- investiční činnost,
- finanční činnost.

„Peněžní toky z **provozní činnosti** jsou rozdílem mezi příjmy a výdaji spojenými s běžnou činností. Peněžní toky z **investiční činnosti** zahrnují hlavně výdaje spojené s pořízením dlouhodobých aktiv, příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv, půjčky a úvěry spřízněným osobám. Peněžní toky z **finanční činnosti** zahrnují zejména přírůstky a úbytky dlouhodobého kapitálu, tj. dlouhodobých závazků, dopady změn vlastního kapitálu, přijaté a vyplacené dividendy“ (Holečková, 2008, str. 37).

3.4 Metody finanční analýzy

V průběhu let, díky rozvoji matematických, statistických a ekonomických věd, došlo ke vzniku řady metod hodnocení finančního zdraví podniku. Při provádění finanční analýzy je za potřebí dbát na to, jaká metoda je vhodná aplikovat s ohledem na její účelnost, nákladnost a spolehlivost. Vhodně vybraná metoda nám poskytuje zpětnou vazbu pro dosažení vytyčeného cíle. Výsledky jsou pak dále srovnávány v čase (Růčková, 2019, str. 43).

Nejpoužívanější metody finanční analýzy jsou (Knápková, 2017, str. 65):

- absolutní ukazatele,
- rozdílové ukazatele,
- poměrové ukazatele,
- analýza soustav ukazatelů.

3.4.1 Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele využívají přímo údaje z účetních výkazů, ve kterých nám pomáhají se snadněji orientovat (Holečková, 2008, str. 42). Kubíčková a Jindřichovská (2015, str. 69) uvádí, že počátečním krokem finanční analýzy je právě posouzení výše, struktury a vývoje těchto dat. Absolutní ukazatele se dělí na **horizontální analýzu** (analýza vývojových trendů) a **vertikální analýzu** (procentní rozbor komponent) (Holečková, 2008, str. 43).

3.4.1.1 Horizontální analýza

Pomocí horizontální analýzy sledujeme o kolik jednotek či procent se změnila určitá položka účetního výkazu v čase. Tyto hodnoty porovnáváme buď meziročně

(dvě po sobě jsoucí účetní období) anebo za několik let. Je za potřebí mít již vytvořenou dostatečně dlouhou časovou řadu, abychom se vyhnuli nepřesnostem v interpretaci výsledků a byla zaručena dostatečná vypovídající schopnost. Porovnávání jednotlivých položek provádíme po řádcích, proto tato metoda nese název horizontální analýza (Kubičková, Jindřichovská, 2015, str. 83).

Vzorce pro výpočet horizontální analýzy (Knápková, 2017, str. 71):

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (1)$$

$$\text{Procentuální změna} = (\text{absolutní změna} \times 100) / \text{ukazatel}_{t-1} \quad (2)$$

3.4.1.2 Vertikální analýza

Často se tato metoda nazývá také jako procentní rozbor. Jde o vyjádření podílu jednotlivých položek ve výkazech (rozvaha, výkaz zisku a ztráty) v % k určitému základu. Obvykle se jako základ, tedy 100 %, v rozvaze udává suma aktiv (pasiv) a ve výkazu zisku a ztráty suma nákladů (výnosů). V průběhu let podle procentní změny u aktiv zjišťujeme, jestli podnik investuje do dlouhodobého či oběžného majetku a u pasiv zkoumáme rozložení zdrojů financování majetku (Špička, 2017, str. 13). Účetní výkazy zkoumáme shora dolů, proto název vertikální analýza (Holečková, 2008, str. 44).

3.4.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele využívají manažeři podniku k finančnímu řízení se zaměřením na jeho likviditu. Podle názvu je patrné, že výpočet bude prováděn jako rozdíl, a to jako rozdíl určitých krátkodobých položek aktiv a krátkodobých položek pasiv. Nejvýznamnějším rozdílovým ukazatelem je čistý pracovní kapitál (ČPK) (Knápková, 2017, str. 85).

3.4.2.1 Čistý pracovní kapitál

Taktéž zvaný jako provozní nebo provozovací kapitál. Vyjadřuje nám o kolik převyšuje hodnota oběžného majetku krátkodobé závazky, jinak řečeno, jak velká část oběžného majetku je kryta dlouhodobými závazky (Holečková, 2008, str. 45). Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím více je oběžný majetek kryt dlouhodobými závazky, a tak je společnost dostatečně schopná splácet tyto závazky. Nejedná se ovšem o příliš efektivní

činnost, neboť dlouhodobé závazky jsou dražší než ty krátkodobé. V opačném případě, když jsou krátkodobými závazky financována i dlouhodobá aktiva, jde o agresivní a nebezpečnou strategii. Na manažerech proto zůstává důležité rozhodnutí, jak nejlépe zkombinovat efektivnost a bezpečnost (Kalouda, 2017, str. 83).

Vzorec pro výpočet ČPK (Holečková, 2008, str. 46):

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva (dluhy)} \quad (3)$$

3.4.2.2 Čisté pohotové prostředky

Představují rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. Mezi pohotové prostředky se řadí peníze v hotovosti a na běžných účtech. Často se do nich zahrnují i krátkodobé cenné papíry, směnky, šeky, krátkodobé termínované vklady (jsou snadno přeměnitelné na peníze). Pokud bychom ovšem zůstali pouze u peněz v hotovosti a na běžných účtech, jednalo by se o nejvyšší stupeň likvidity. Nevýhodou tohoto ukazatele může být časový posun plateb v okamžiku zjišťování likvidity (Holečková, 2008, str. 47; Knápková, 2017, str. 86).

Vzorec pro výpočet ČPP (Holečková, 2008, str. 47):

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (4)$$

3.4.3 Poměrové ukazatele

Základ finanční analýzy tvoří právě poměrové ukazatele. Důvodem je jejich dostupnost i pro externí finanční analytiku, což umožňuje porovnávat společnosti mezi sebou nebo s odvětvovým průměrem. Vypočítávají se jako podíl dvou absolutních ukazatelů. Poměření určitých položek lze sestavit různé poměrové ukazatele, ale aby analýza přinesla tížený smysl, je nutné dodržovat zavedený soubor ukazatelů viz níže (Synek a kol., 2011, str. 353; Růčková, 2019, str. 56; Čížinská, 2018, str. 204).

Podle Vochozky (2020, str. 41) se můžeme nejčastěji setkat s následujícími základními skupinami ukazatelů:

- ukazatele rentability,
- ukazatele likvidity,

- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele aktivity.

3.4.3.1 Ukazatele rentability

To, jak je podnik výkonný, znázorňují ukazatele rentability neboli jak efektivně dokáže využívat vložené prostředky k tvorbě zisku. Výpočet se provádí jako poměr dosažených výsledků činnosti vůči vynaloženým prostředkům na tuto činnost. Výsledek lze pak interpretovat jako: kolik jednotek výstupu (Kč) přinesla 1 jednotka vstupu (Kč) (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 97).

Zde jsou uvedeny nejčastěji používané ukazatele rentability:

- a) Rentabilita tržeb (return on sales – ROS)** měří, „kolik korun zisku přinesla účetní jednotce jedna koruna tržeb“ (Máče, 2006, str. 33). Na místo čitatele se může dosazovat zisk v různých podobách (před zdaněním, po zdanění nebo EBIT viz níže) (Knápková, 2017, str. 100). Pro následující výpočty byl zvolen vzorec se ziskem po zdanění.

$$\text{ROS} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \quad (5)$$

- b) Rentabilita celkového kapitálu (return on assets – ROA)** měří celkovou výkonnost firmy neboli tzv. produkční sílu. Vzoreček se skládá z EBIT (zisk před zdaněním a odečtením nákladových úroků) a celkových aktiv (Knápková, 2017, str. 101).

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} \quad (6)$$

- c) Rentabilita vlastního kapitálu (return on equity – ROE)** měří zhodnocení vlastního kapitálu. Zajímá především akcionáře a investory, protože vyjadřuje zhodnocení jejich investovaného kapitálu (jejich výdělek). Ten by měl být samozřejmě vyšší než úroky z dlouhodobých vkladů (Holečková, 2008, str. 68; Knápková, 2017, str. 103).

$$\text{ROE} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (7)$$

3.4.3.2 Ukazatele likvidity

„Ukazatele likvidity měří schopnost firmy uspokojit (vyrovnat) své splatné závazky. Mají odpovědět na otázku, zda firma bude schopna vyrovnat své dluhy, když nastane doba jejich splatnosti“ (Synek a kol., 2011, str. 354).

Dlouhodobé fungování podniku není závislé pouze na rentabilitě a výnosnosti, ale důležitým faktorem je i likvidita. Ta se však dostává do střetu s rentabilitou, neboť vysoká likvidita vyžaduje neefektivně vázat kapitál v oběžných aktivech (Kislingerová, 2010, str. 103).

Oběžný majetek se dělí na tři skupiny z hlediska likvidnosti od nejlíkvidnějších po nejméně likvidní (Kislingerová, 2010, str. 103):

- krátkodobý finanční majetek,
- krátkodobé pohledávky,
- zásoby.

Dle Vochozky (2020, str. 45) ukazatele likvidity vychází z již zmiňovaného oběžného majetku, kdy je v čitateli uspořádán od nejméně likvidních po ty nejlíkvidnější:

- běžná likvidita,
- pohotová likvidita,
- peněžní (hotovostní) likvidita.

a) Běžná likvidita (Current ratio) udává, kolikrát je podnik schopen uhradit své závazky, kdyby došlo k proměně všech oběžných aktiv na peníze (hotovost). Optimální hodnota se odvíjí od zvolené strategie podniku. Při konzervativní strategii by se hodnota měla pohybovat nad 2,5, při průměrné strategii mezi 1,6-2,5 a konečně při agresivní strategii by měla být nižší než 1,6, ale ne nižší než 1 (Kislingerová, 2010, str. 103). Kubičková a Jindřichovská (2015, str. 132) upozorňují na to, že je nutné při výpočtu ponížít položku oběžných aktiv o dlouhodobé pohledávky.

Kislingerová (2010, str. 104) pro výpočet uvádí následující vzorec:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (8)$$

b) Pohotová likvidita (Quick asset ratio) na rozdíl od běžné likvidity ve svém čitateli nezahrnuje nejméně likvidní položku oběžného majetku – zásoby. Vyjadřuje tak schopnost podniku hradit své závazky bez prodeje zásob (Vochozka, 2020, str. 45). Synek a kol. (2011, str. 355), Knápková (2017, str. 95) či Růčková (2019, str. 50) jako optimální hodnotu uvádí 1 – 1,5. Hodnota rovna 1 znamená, že je podnik schopen splatit přesně všechny svoje závazky bez nutnosti prodeje zásob (Vochozka, 2020, str. 45).

Vochozka (2020, str. 45) pro výpočet uvádí následující vzorec:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (9)$$

c) Peněžní likvidita (Cash position ratio) představuje to nejužší vymezení likvidity, jelikož se skládá pouze z nejlíkvnějších položek oběžného majetku (hotovost, peníze na běžných účtech, šeky, krátkodobé cenné papíry) (Růčková, 2019, str. 58). Optimální hodnota by se měla pohybovat v rozmezí od 0,2 do 0,5. Příliš vysoké hodnoty se nedoporučují, neboť peněžní prostředky přinášejí společnosti jen malé nebo dokonce žádné zhodnocení (Knápková, 2017, str. 95).

Knápková (2017, str. 95) pro výpočet uvádí následující vzorec:

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (10)$$

3.4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Pojem zadluženost znamená, že podnik k financování svého majetku či činnosti používá cizí zdroje. Následkem toho je pak ovlivněna výnosnost akcionářů a také se firma dostává do určitého rizika v podobě nutnosti splácet tyto cizí zdroje za jakýchkoli okolností. V dnešní době je nemyslitelné, aby podnik nevyužíval žádné cizí zdroje nebo naopak (Kislingerová, 2010, str. 110).

Určitá míra zadluženosti je pro firmu výhodná, protože kapitál cizí je levnější než vlastní. To vychází z faktu, že úroky z cizího kapitálu jsou součástí nákladů a snižují tak výsledek hospodaření, ze kterého se následně odvádí nižší daň. Důležitou roli hraje i doba splatnosti dotyčného druhu kapitálu (čím delší, tím dražší). Nejvýhodnější je tak proto krátkodobý cizí kapitál, a naopak nejdražší je kapitál vlastní, protože má neomezenou dobu splatnosti a vlastník vyžaduje i vyšší výnosy (Knápková, 2017, str. 87).

Každý manažer by měl usilovat o to, aby aktiva ve společnosti byla financována ideálním poměrem vlastního a cizího kapitálu a k tomu jim napomáhají následující ukazatele s doporučenými optimálními hodnotami (Knápková, 2017, str. 87).

- a) **Celková zadluženost** jinak se také nazývá věřitelské riziko. Udává, jak velká část aktiv podniku je financována cizím kapitálem. Optimální hodnota je okolo 50 % (Čechová, 2011, str. 143). Dle Knápkové (2017, str. 88) je to rozmezí mezi 30 až 60 %.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}} \quad (11)$$

- b) **Míra finanční samostatnosti** je doplňkem k celkové zadluženosti. Měří poměr krytí celkových aktiv vlastním kapitálem. Po součtu obou těchto ukazatelů bychom se měli dostat k hodnotě 1 (100 %) (Růčková, 2019, str. 68).

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (12)$$

- c) **Míra zadluženosti** je velice důležitý ukazatel pro banky, u kterých společnost žádá o poskytnutí úvěru. Je rozhodující, jestli v průběhu let se podíl cizích zdrojů zvyšoval či snižoval (Knápková, 2017, str. 89).

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (13)$$

- d) **Ukazatel úrokového krytí** odráží skutečnost, jak je podnik schopen splácet nákladové úroky z cizích zdrojů prostřednictvím vytvořeného zisku (Čechová, 2011, str. 144). Pokud vykazovaná hodnota ukazatele je rovna 1, znamená to, že podnik veškerým svým nezdaněným ziskem je schopen pokrýt pouze náklady

spojené s úroky a na vlastníky již nezbude nic. Minimální doporučená hodnota u tohoto ukazatele je 3 (Kalouda, 2017, str. 76).

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad (14)$$

3.4.3.4 Ukazatele aktivity

Vyjadřují, jak aktivně a efektivně podnik využívá své vložené prostředky a rychlost obratu oběžných aktiv. Zda má podnik volné kapacity ve využívání svého majetku a neváže tak zbytečně peněžní prostředky v zásobách a aktivech. Naměřené hodnoty je pak potřeba dále porovnávat s odvětvím, ve kterém firma hospodaří (Hinke, 2010, str. 186).

- a) **Obrat celkových aktiv** (Total assets turnover) je ukazatel, na kterém je nevíce vidět návaznost na ukazatele rentability, které byly již zmíněny (Růčková, 2019, str. 70). „Udává, kolikrát se celková aktiva obrátí do tržeb za rok“ (Holečková, 2008, str. 82). Analyzovaná společnost by se neměla dostat pod hodnotu 1, která je považována za minimum. Když k tomu dojde, znamená to již onu zmiňovanou volnou kapacitu (Knápková, 2017, str. 107). Čím vyšší jsou hodnoty tohoto ukazatele, tím efektivněji firma využívá svůj majetek (Dluhošová a kol., 2010, str. 86).

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (15)$$

- b) **Obrat dlouhodobého majetku** (Fixed assets turnover) má obdobnou vypovídací schopnost jako „obrat celkových aktiv“ s tím rozdílem, že se vztahuje pouze na dlouhodobý majetek (budovy, stroje, zařízení atd.). Udává vyprodukovanou částku tržeb z 1 Kč dlouhodobého majetku. Jmenovatel ve vzorci uvádí zůstatkovou cenu tohoto majetku, tudíž je velmi ovlivněn odpisovou politikou společnosti (Holečková, 2008, str. 82).

$$\text{Obrat DM} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (16)$$

- c) **Doba obratu zásob** (Inventory turnover) udává, kolik dní jsou oběžná aktiva vázána v podnikání ve formě zásob. Každé odvětví má ideální dobu obratu jinou,

proto je důležité srovnání s konkurencí a mít na paměti optimální velikost zásob. Ideální však je mít dobu obratu zásob co nejkratší (Růčková, 2019, str. 70).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (17)$$

- d) **Doba obratu pohledávek** (Average collection period) ukazuje, kolik dní v průměru je majetek firmy ve formě pohledávek, než dojde k jejich inkasu. Optimální hodnota je běžná doba splatnosti faktur, avšak dochází i k nedodržování této doby splatnosti, což může mít pro menší firmy za následek nedostatek peněžních prostředků k zaplacení faktur či vyplacení mezd (Růčková, 2019, str. 70).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky z obchodních vztahů}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (18)$$

- e) **Doba obratu závazků** (Creditors payment period) udává, jak rychle společnost hradí své závazky. Proto, aby nebyla ohrožena finanční rovnováha ve firmě, měla by být doba obratu závazků delší než doba obratu pohledávek. Tento ukazatel sledují věřitelé a možní budoucí dodavatelé, a tak je nezbytné udržování hodnoty v rámci důvěryhodnosti (Růčková, 2019, str. 70).

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky z obchodních vztahů}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (19)$$

3.4.4 Souhrnné indexy hodnocení

Pro zjištění skutečnosti, zda je firma schopna na trhu přežít, je za potřebí vypočítat nemalé množství poměrových ukazatelů. Navíc se u nich drobně liší interpretace výsledků a dochází tak k odlišným názorům. Proto se autoři snažili sestavit jeden ukazatel, který by sdružoval silné a slabé stránky podniku. Výsledkem se staly souhrnné indexy, které vyjadřují charakteristiku celkové finančně-ekonomické situace společnosti jedním číslem (Růčková, 2019, str. 78).

3.4.4.1 Bankrotní modely

Informují uživatele o tom, zda se blíží konec podniku. Důležité jsou v tomto případě indikátory, mezi které patří například problém s běžnou likviditou či rentabilitou

celkového vloženého kapitálu. Do této skupiny patří například: Altmanovo Z-skóre, Taffelův model či model IN – Index důvěryhodnosti (Růčková, 2019, str. 79, 80).

Altmanův model

Altmanův model (Altmanovo Z-skóre) hodnotí finanční zdraví firmy a její sklony k bankrotu pomocí pěti poměrových ukazatelů, kterým je stanovena určitá váha. Díky jednoduchosti jeho výpočtu patří mezi oblíbené v České republice (Růčková, 2019, str. 81).

Pro firmy veřejně neobchodovatelné na burze Marek (2009, str. 309) uvádí následující vzorec:

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,42 X_4 + 0,998 X_5 \quad (20)$$

kde: X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva

X_2 = nerozdělený zisk / aktiva

X_3 = EBIT / aktiva

X_4 = vlastní kapitál / cizí kapitál (dluhy)

X_5 = tržby / aktiva

Altmanův model čítá několik dalších vzorců v závislosti na tom, zda se firma veřejně obchoduje na burze či nikoliv. Existuje i varianta pro české podniky, kde je navíc proměnná X_6 (závazky po lhůtě splatnosti / tržby). Pro další výpočty v této práci ovšem není tento vzorec relevantní, neboť se vztahuje na firmy veřejně obchodované, což Drůbežářský závod Klatovy není (Vochozka, 2020, str. 105).

Tabulka 2 - Interpretace výsledků Altmanova modelu

hodnoty nižší než 1,2	pásmo bankrotu
hodnoty od 1,2 do 2,9	pásmo šedé zóny
hodnoty nad 2,9	pásmo prosperity

Zdroj: Růčková, 2019, str. 81

3.4.4.2 Bonitní modely

Vyhodnocují finanční zdraví podniků pomocí bodů, zda se řadí se svým hospodařením mezi dobré anebo mezi špatné firmy. Zkoumaný subjekt se pak dále srovnává s podniky, které působí v jednom oboru podnikání (Růčková, 2019, str.80).

Kralickův Quicktest

Jedná se o rychlý test bonity podniku s dobrou vypovídací schopností. Skládá se ze čtyř ukazatelů (Sedláček, 2011, str. 107):

- kvóta vlastního kapitálu (R1),
- doba splácení dluhu z cash flow (R2),
- ROA (R3),
- rentabilita tržeb z cash flow (R4).

Každý z ukazatelů se oklasifikuje podle následující tabulky č. 3 a pomocí aritmetického průměru se stanoví celková výsledná známka (Sedláček, 2011, str. 107). Dosažením 3 a více bodů je podnik velmi dobrý, při dosažení pouze 1 bodu či žádného je podnik z hlediska hospodaření na velmi špatné úrovni (Holečková, 2008, str. 200).

Tabulka 3 - Bodování výsledků Kralickova quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	<0	0-0,1	0,1-0,2	0,2-0,3	>0,3
R2	>30	12-30	5-12	1-5	<3
R3	<0	0-0,08	0,08-0,12	0,12-0,15	>0,15
R4	<0	0-0,05	0,05-0,08	0,08-0,1	>0,1

Zdroj: Holečková, 2008, str. 200

Zde by se mělo upozornit na to, že v knize paní Růčkové, 2019, str. 89 je chyba v tabulce 12 (Bodování výsledků Kralickova quicktestu) u ukazatele R2. Růčková boduje dobu splácení dluhu z cash flow >30 let 4 body a <3 roky 0 body. Nejvíce bodů by samozřejmě mělo být za nejkratší dobu splácení přesně tak, jak to má paní Holečková, 2008, str. 200. Ve zbylých ukazatelích se již Růčková a Holečková shodují.

Vzorce pro výpočet R1 až R4 (Růčková, 2019, str. 89):

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (21)$$

$$R2 = \frac{(\text{cizí zdroje} - \text{peněžní prostředky})}{\text{provozní cash flow}} \quad (22)$$

$$R3 = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva celkem}} \quad (23)$$

$$R4 = \frac{\text{provozní cash flow}}{\text{výnosy}} \quad (24)$$

4 Praktická část

V následujících kapitolách je nejprve představen podnik Drůbežářský závod Klatovy a poté je provedena jeho finanční analýza. Veškeré potřebné hodnoty jsou převzaty z rozvahy a výkazu zisku a ztráty Drůbežářského závodu Klatovy pro roky 2016 až 2020. U poměrových ukazatelů je zkoumaný podnik srovnáván s jeho největším konkurentem Vodňanská drůbež, a.s. a s hodnotami odvětvového průměru CZ-NACE 10.1.

4.1 Charakteristika společnosti

Název subjektu:	Drůbežářský závod Klatovy, a.s.
IČO:	45359989
Základní kapitál:	92 005 000 Kč
Datum vzniku:	1. května 1992
Sídlo společnosti:	ul. 5. května 112, Klatovy IV, 339 01 Klatovy
Představenstvo:	předseda – Lenka Velíšková místopředseda – Ing. David Bednář
Dozorčí rada:	předseda – Ing. Josef Velíšek

Společnost Drůbežářský závod Klatovy je na našem trhu druhým největším zpracovatelem drůbežího masa. Závod byl založen roku 1966, kdy byla dokončena jeho výstavba. Od té doby se událo několik změn, jako je v roce 1970 dostavba podniku pro větší výrobní kapacitu, v roce 1992 transformace na akciovou společnost, v roce 1997 zahájení masné výroby a konečně mezi lety 2001 až 2006 modernizace výroby do podoby jakou má dnes (dzklatovy.cz, 2022).

Podnik zaměstnává 420 kmenových zaměstnanců a dalších 220 externích. Díky tomu se Drůbežářský závod Klatovy řadí mezi největší zaměstnavatele v regionu. V průměru se zde denně zpracuje přes 95 000 kusů kuřat. To za rok činí necelých 50 tis. tun suroviny a obrat přesahuje částku dvou miliard korun. Mezi největší odběratele patří Ahold, Lidl, Kaufland, Billa, Tesco a Penny market, ale dodává i do menších obchodů či do fast food

restaurací KFC. Většina produkce zůstává v tuzemsku, ovšem malá část se i exportuje, a to například do Německa či Švýcarska. Společnost je držitelem ocenění Klasa, Regionální potravina, Česká chuťovka a Dětská chuťovka, které dokazují kavitu a jakost výrobků (dzklatovy, 2022).

4.2 Analýza absolutních ukazatelů

V této kapitole je jako první provedena vertikální analýza, pro vyjádření struktury aktiv, pasiv, nákladů a výnosů v procentech. Jako druhá je provedena analýza horizontální, pro srovnání vývoje hodnoty majetku, kapitálu, nákladů a výnosů v absolutních hodnotách a následně v procentech.

4.2.1 Vertikální analýza

Pro vertikální analýzu aktiv je zvolen jako základ suma aktiv (100 %), ke kterému jsou poměřována stálá aktiva, oběžná aktiva a časové rozlišení aktiv. Aktiva stálá a oběžná tvoří základ pro jejich další členění a bližší analýzu struktury těchto položek.

Tabulka 4 - Vertikální analýza aktiv (v %)

Aktiva	2016	2017	2018	2019	2020
Aktiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Stálá aktiva	61,78	67,13	68,03	72,03	70,60
DNM	0,52	0,39	0,27	0,17	0,04
DHM	81,12	79,37	84,18	83,27	86,07
DFM	18,36	20,24	15,55	16,56	13,89
Oběžná aktiva	38,11	32,79	31,87	27,91	29,32
Zásoby	19,16	15,32	15,70	15,04	16,54
Pohledávky	72,35	78,84	73,58	69,88	68,52
Krátkodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
Peněžní prostředky	8,49	5,84	10,72	14,08	14,94
Časové rozlišení aktiv	0,11	0,08	0,10	0,06	0,08

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Z tabulky č. 4 je patrná $\frac{2}{3}$ převaha dlouhodobého majetku, který je z velké části tvořen majetkem hmotným (DHM). DHM tvoří hlavně haly pro výkrm kuřat, výrobní haly, skladovací haly, pozemky, administrativní budovy, výpočetní technika, nákladní i osobní automobily, výrobní stroje, vysokozdvížné vozíky atd. Položku dlouhodobého finančního majetku (DFM) tvoří nakoupené akcie společnosti ČEZ, různé certifikáty a dluhopisy České republiky. Největším podílem oběžného majetku jsou pohledávky, ale postupem

času se jejich dominance snižuje ve prospěch peněžních prostředků. Časové rozlišení aktiv tvoří pouze zanedbatelnou část celkových aktiv.

Zvyšování zásoby peněžních prostředků bylo především z důvodu založení nové dceřiné společnosti HBL FARMY s.r.o., IČO: 05499381, ve které Drůbežářský závod Klatovy vlastní 100 % vlastnický podíl. HBL FARMY s.r.o. se zabývají výkrmem kuřat právě pro Drůbežářský závod Klatovy. Z nasrádaných peněžních prostředků bylo v následujícím roce 2021 uvolněno 70 000 tis. Kč pro HBL FARMY s.r.o. na výstavbu zcela nové farmy pro výkrm kuřat v Zálesí u Přeštic. Toto bylo v plánu již o rok dříve, avšak vše zdržel zdoluhavý proces stavebního povolení. Lze tedy předpokládat, že v následujícím roce dojde k velkému propadu peněžních prostředků z 15 % až pod úroveň 8,5 % z roku 2016. Další dceřinou společností, ve které Drůbežářský závod Klatovy a.s. vlastní 100 % podíl jsou EKOAGROFARMY Konstantinovy lázně s.r.o., IČO: 27975355 zabývající se zemědělskou výrobou a chovem skotu.

U vertikální analýzy pasiv je základem celková suma pasiv (viz tabulka č. 5). Následně je také důležité dělení a struktura vlastního kapitálu a cizích zdrojů.

Tabulka 5 - Vertikální analýza pasiv (v %)

Pasiva	2016	2017	2018	2019	2020
Pasiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	62,49	58,56	57,85	60,96	65,33
Základní kapitál	15,84	15,28	14,39	13,27	11,33
Ážio a kapitálové fondy	-1,53	-1,22	-2,21	-1,46	-1,61
Fondy ze zisku	77,08	78,21	76,74	75,69	75,04
VH běžného účetního období	8,61	7,73	11,08	12,50	15,25
Cizí zdroje	37,51	41,44	42,15	39,04	34,67
Rezervy	28,44	31,41	29,20	28,41	28,49
Závazky	71,56	68,59	70,80	71,59	71,51
Dlouhodobé závazky	7,42	12,50	17,47	18,78	19,18
Krátkodobé závazky	92,58	87,50	82,53	81,22	80,82

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

V průměru 61 % zdrojů společnosti představuje vlastní kapitál. Největší část vlastního kapitálu tvoří fondy ze zisku, a to až ze ¾. Fondy ze zisku tvoří sociální fond a rozvojový fond. Do těchto dvou fondů se vkládá zhruba ½ čistého zisku po zdanění a druhá ½ se vyplácí v podobě dividend.

Lze si povšimnout, že v průběhu let se poměr závazků vůči cizím zdrojům výrazně nemění, avšak jejich struktura ano. Svůj podíl na celkových závazcích postupně navyšují právě ty dlouhodobé. Tato změna struktury závazků je dána hlavně sjednáním úvěru v roce 2017 na koupi pozemku v hodnotě 20 000 tis. Kč, na kterém bude stát již zmíněná nová farma. Pokles krátkodobých závazků je také ovlivněn snahou společnosti splácet faktury v co nejkratší době z důvodu nákupů surovin, pohonných hmot či obalů za lepší cenu jakožto odměnu včasného splacení.

Bází pro vertikální analýzu nákladů je suma celkových nákladů a dále je členěna pouze výkonová spotřeba (tabulka č. 6).

Tabulka 6 - Vertikální analýza nákladů (v %)

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Náklady celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Výkonová spotřeba	96,29	81,63	85,04	83,42	83,30
Náklady vynaložené na prodané zboží	0,74	0,76	0,67	0,74	0,72
Spotřeba materiálu a energie	82,10	83,11	81,07	79,09	79,08
Služby	17,16	16,13	18,26	20,17	20,20
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-0,48	0,85	-0,17	0,35	-0,40
Aktivace	-8,90	-2,04	-0,51	-0,56	-1,03
Osobní náklady	10,10	10,32	9,89	10,83	11,88
Úprava hodnot v provozní oblasti	2,15	3,75	2,67	3,08	3,30
Ostatní provozní náklady	0,79	5,41	2,99	2,82	2,58
Úpravy hodnot a rezervy ve fin. oblasti	0,01	0,00	0,00	0,00	0,23
Nákladové úroky a podobné náklady	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Ostatní finanční náklady	0,03	0,07	0,08	0,05	0,13

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Naprostou převahou nákladů činí výkonová spotřeba, jenž v první sledovaném roce (2016) dosahovala až 96 %. Okolo 10 % z celkových nákladů společnosti pak náleží na mzdy a pojištění zaměstnanců. Položka ostatní provozní náklady, která v průměru tvoří zhruba 3 % celkových nákladů, představuje z největší části nákup krmiva a jednodenních kuřat pro následný přeprdej některým zemědělcům, se kterými udržuje zkoumaná společnost užší obchodní vztahy. Tito zemědělci kuřata vykrmují po dobu 33 až 35 dní a následně dodávají jako jateční kuřata. Důvodem je nižší cena, kterou je vedení Drůbežářského závodu Klatovy schopno zajistit. Dále do této položky patří i nákup a následný prodej energií (viz tabulka č. 7). Veškeré tyto činnosti jsou rovněž zachyceny ve výnosech u položky ostatní provozní výnosy. Aktivace, jež v roce 2016 tvořila -8,9 % nákladů, v dalších rocích již není příliš významná. Tento pokles je vysvětlen dále u tabulky

č. 13. Úprava hodnot v provozní oblasti představující z drtivé většiny odpisy společnosti, které tvoří za sledované období 2,15 % – 3,75 % z celkových nákladů. Zbylé položky již netvoří příliš významný podíl na nákladech.

Při vertikální analýze výnosů (tabulka č. 7) byla základem suma všech výnosů a pro položky tržby z prodeje DM, tržby z prodeje materiálu a jiné provozní výnosy jsou základem ostatní provozní výnosy.

Tabulka 7 - Vertikální analýza výnosů (v %)

Výnosy	2016	2017	2018	2019	2020
Výnosy celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Tržby z prodeje výrobků a služeb	97,64	95,07	96,06	95,97	95,83
Tržby za prodej zboží	0,87	0,79	0,72	0,77	0,74
Ostatní provozní výnosy	1,16	3,73	2,83	2,93	2,99
Tržby z prodeje DM	8,76	0,43	6,68	4,85	2,57
Tržby z prodeje materiálu	10,53	2,44	2,16	1,46	1,42
Jiné provozní výnosy	80,71	97,13	90,86	93,69	96,01
Výnosy z ostatního DFM	0,04	0,08	0,04	0,03	0,06
Výnosové úroky a podobné výnosy	0,29	0,27	0,31	0,28	0,26
Ostatní finanční výnosy	0,00	0,06	0,04	0,02	0,12

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Vzhledem k tomu, že Drůbežářský závod Klatovy je výrobní podnik, přes 95 % příjmů tvoří tržby z prodeje výrobků a služeb. Necelé 1 % prodaného zboží představují dokoupené kachny, slepice a husy, jež dříve byly také součástí výroby, ale dnes již tomu tak není. Položka jiné provozní výnosy je od roku 2017 navýšena o přeprodej elektřiny a plynu dceřiné firmě HBL FARMY s.r.o. Drůbežářský závod Klatovy nakoupí větší množství elektřiny a plynu za lepší cenu u společnosti ČEZ a následně za tuto lepší cenu elektřinu a plyn prodá HBL farmám. Díky přeprodeji této energie, krmiva a kuřat tvoří jiné provozní výnosy naprostou většinu všech ostatních provozních výnosů. Úroky, jež tvoří v průměru 0,28 % celkových výnosů, představují přijaté úroky z nakoupených dluhopisů, certifikátů a přijaté dividendy z držby akcií společnosti ČEZ. Výnosy z ostatního DFM a ostatní finanční výnosy mají minimální vliv na celkové výnosy.

4.2.2 Horizontální analýza

Jak již bylo zmíněno, pomocí horizontální analýzy sledujeme změnu jednotlivých položek v čase. Níže v tabulkách č. 8 až č. 15 je znázorněna horizontální analýza aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. V tomto případě jde o změnu mezi roky 2017/2016, 2018/2017,

2019/2018 a 2020/2019. Vždy je nejprve uvedena tabulka s absolutní změnou a následuje tabulka s relativní změnou vyjádřenou v procentech.

Tabulka 8 - Horizontální analýza aktiv, absolutní změna (v tis. Kč)

Aktiva	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Aktiva celkem	99 129	76 878	32 143	106 746
Stálá aktiva	116 265	61 554	67 413	59 155
DNM	-298	-653	-644	-1 013
DHM	82 209	85 063	49 240	73 833
DFM	34 354	-22 856	18 817	-13 665
Oběžná aktiva	-16 984	15 123	-34 903	47 335
Zásoby	-16 204	3 657	-7 571	12 591
Pohledávky	9 607	-6 615	-37 405	28 105
Krátkodobý finanční majetek	0	0	3 166	-3 166
Peněžní prostředky	-10 387	18 081	6 907	9 805
Časové rozlišení aktiv	-152	201	-367	256

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Jak již bylo zmíněno u vertikální analýzy aktiv, od roku 2018 vedení Drůbežářského závodu Klatovy začalo akumulovat peněžní prostředky na financování výstavby nové farmy. Od roku 2018 do roku 2020 se peněžní prostředky v pokladně a na účtech zvýšily o 34 793 tis. Kč. Pokles 10 387 tis. Kč mezi roky 2016 a 2017 je dán nákupem pozemku v Zálesí u Přeštic. Položka DFM se mění podle toho, jaký je aktuální vývoj trhu, tudíž lze konstatovat, že roky 2017 a 2019 byly lepší pro vývoj cen cenných papírů než roky 2016, 2018 a rok 2020, kdy docházelo ke snižování hodnoty dlouhodobého finančního majetku. Vklad v roce 2017 do dceřiné společnosti HBL FARMY s.r.o. není nikterak znát, neboť základní kapitál je pouhých 10 tis. Kč.

Tabulka 9 - Horizontální analýza aktiv, procentuální změna (v %)

Aktiva	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Aktiva celkem	10,67	7,47	2,91	9,38
Stálá aktiva	20,25	8,92	8,96	7,22
DNM	-9,93	-24,16	-31,41	-72,05
DHM	17,65	15,52	7,78	10,82
DFM	32,60	-16,36	16,10	-10,07
Oběžná aktiva	-4,79	4,48	-9,91	14,91
Zásoby	-23,88	7,08	-13,69	26,37
Pohledávky	3,75	-2,49	-14,43	12,67
Krátkodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	100,00
Peněžní prostředky	-34,52	91,76	18,28	21,94
Časové rozlišení aktiv	-14,53	22,48	-33,52	35,16

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Celková suma aktiv se každým rokem neustále zvyšovala. Od roku 2015 do roku 2020 hodnota aktiv celkem narostla o 33,9 % (o 314 896 tis. Kč). Tato změna se nejvíce týká stálých aktiv, a to konkrétně dlouhodobého hmotného majetku, který se v průměru každý rok zvyšoval o 13 %. U stálých aktiv ovšem také dochází ke každoročnímu snižování dlouhodobého nehmotného majetku. V posledním sledovaném období došlo k poklesu až o 72 %. Tato změna je dána odpisováním softwaru CSB-System, který společnost používá za účelem evidence pohybu suroviny mezi středisky. Po úplném odepsání tohoto softwaru a po změnách v novele o daních z příjmů v roce 2021 (viz kapitola 3.3.1) společnost nepředpokládá, že by položku DNM nadále využívala. Změny zásob či pohledávek jsou ovlivněny datem inventury a uzávěrky.

Tabulka 10 - Horizontální analýza pasiv, absolutní změna (v tis. Kč)

Pasiva	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Pasiva celkem	99 129	76 878	32 143	106 746
Vlastní kapitál	21 483	37 168	53 998	119 384
Základní kapitál	0	0	0	0
Ážio a kapitálové fondy	1 529	-6 746	4 015	-2 992
Fondy ze zisku	23 362	19 657	34 168	85 035
VH běžného účetního období	-3 408	24 257	15 815	37 341
Cizí zdroje	77 646	39 710	-21 855	-12 638
Rezervy	34 750	2 175	-9 881	-3 268
Závazky	42 896	37 535	-11 974	-9 370
Dlouhodobé závazky	18 050	21 085	2 079	-531
Krátkodobé závazky	24 846	16 450	-14 053	-8 839

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Tak jak rostla suma celkových aktiv, rostla i suma celkových pasiv tzv. „bilanční rovnost“. Změny v účetní položce ážio a kapitálové fondy tvoří přeceňování hodnoty majetku a závazků společnosti, neboť účetnictví vyžaduje zachycení skutečnosti reálné hodnoty. Jelikož akcie společnosti Drůbežářský závod Klatovy nejsou veřejně obchodovatelné na burze, ážio vykazuje nulovou hodnotu. Základní kapitál zůstává stále stejný ve výši 92 005 tis. Kč, a tudíž je změna u této položky nulová.

Tabulka 11 - Horizontální analýza pasiv, procentuální změna (v %)

Pasiva	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Pasiva celkem	10,67	7,47	2,91	9,38
Vlastní kapitál	3,70	6,17	8,44	17,22
Základní kapitál	0,00	0,00	0,00	0,00
Ážio a kapitálové fondy	-17,19	91,60	-28,45	29,64
Fondy ze zisku	5,22	4,17	6,96	16,20
VH běžného účetního období	-6,82	52,06	22,32	43,09
Cizí zdroje	22,27	9,32	-4,69	-2,85
Rezervy	35,06	1,62	-7,26	-2,59
Závazky	17,20	12,84	-3,63	-2,95
Dlouhodobé závazky	97,55	57,68	3,61	-0,89
Krátkodobé závazky	10,76	6,43	-5,16	-3,42

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Nárůst pasiv je spjat s položkou vlastního kapitálu, který postupně rostl a v posledním období dokonce až o 17,22 %. Oproti tomu cizí zdroje v první polovině sledovaného období ještě rostly, ale v druhé polovině se začaly snižovat. Tento pokles je dán již zmíněnou snahou společnosti splácet závazky co nejdříve, ale také z důvodu upomínky kontrolního auditu na příliš velký objem rezerv, a tudíž v roce 2018 došlo k omezení jejich tvorby a v následujících letech k jejich čerpání.

Tabulka 12 - Horizontální analýza nákladů, absolutní změna (v tis. Kč)

Náklady	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Náklady celkem	133 631	22 839	-12 855	49 879
Výkonová spotřeba	-202 045	96 108	-47 626	38 928
Náklady vynaložené na prodané zboží	-1 045	-1 083	1 107	-203
Spotřeba materiálu a energie	-147 309	40 327	-76 087	30 646
Služby	-53 688	56 861	27 354	8 485
Změna stavu zásob vlastní činnosti	29 294	-23 006	11 932	-17 439
Aktivace	142 998	34 295	-1 130	-11 089
Osobní náklady	18 359	-7 313	20 022	29 683
Úprava hodnot v provozní oblasti	38 851	-23 830	8 910	6 851
Ostatní provozní náklady	105 335	-53 903	-4 253	-4 130
Úpravy hodnot a rezervy ve fin. oblasti	34	0	0	5 311
Nákladové úroky a podobné náklady	-22	171	-43	-20
Ostatní finanční náklady	827	317	-667	1 784

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Investice do moderních technologií se provádí nejen z důvodu uspořené času a pracovní síly, ale také z důvodu úspory spotřebovaného materiálu (suroviny). Největší změna v podobě úspory suroviny a energie je vidět mezi roky 2016 a 2017, kdy se položka

spotřeby materiálu a energie celkem snížila o 147 309 tis. Kč. Mimo jiné je to dáno tím, že došlo k instalaci stroje Rapid pro získávání kuřecích prsních řízků odstraněním skeletu z kuřecích prsou. Tuto činnost stroj zvládá rychleji a efektivněji (s menším množstvím zbytků masa na skeletu) než lidský zdroj. Další úspora nastala mezi roky 2018 a 2019, pořízením stroje na vykostování stehen od belgické firmy Mayewkawa.

Tabulka 13 - Horizontální analýza nákladů, procentuální změna (v %)

Náklady	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Náklady celkem	6,29	1,01	-0,56	2,20
Výkonová spotřeba	-9,88	5,22	-2,46	2,06
Náklady vynaložené na prodané zboží	-6,93	-7,72	8,55	-1,44
Spotřeba materiálu a energie	-8,78	2,63	-4,84	2,05
Služby	-15,30	19,14	7,73	2,22
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-288,24	-120,26	-307,92	-216,45
Aktivace	-75,68	-74,62	9,69	86,68
Osobní náklady	8,56	-3,14	8,88	12,09
Úprava hodnot v provozní oblasti	84,78	-28,14	14,64	9,82
Ostatní provozní náklady	626,14	-44,13	-6,23	-6,45
Úpravy hodnot a rezervy ve fin. oblasti	-100,00	-	-	-
Nákladové úroky a podobné náklady	-42,31	570,00	-21,39	-12,66
Ostatní finanční náklady	114,54	20,46	-35,74	148,79

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Tak, jak se zvyšují mzdy, roste cena práce, a zvyšují se i náklady na služby. Do budoucna lze očekávat, že položku spotřeby materiálu a energie výrazně ovlivní zvyšující se ceny energií a pohonných hmot. Do této položky patří také spotřeba suroviny, jejíž cena se podle predikcí bude zvyšovat z důvodu rostoucích nákladů na výrobu krmiva pro kuřata. Změny v aktivaci, které již byly zmíněny u tabulky č. 6 jsou způsobeny založením firmy HBL FARMY s.r.o. Ještě v roce 2016 si Drůbežářský závod Klatovy zajišťoval výkrm některých kuřat sám a ponížoval si tak náklady až o 188 956 tis. Kč. Od roku 2017 již veškerý výkrm zajišťuje dceřiná společnost a došlo tak ke snížení této položky o 75,68 % (142 998 tis. Kč). I když procentuální změny v dalších letech jsou stále velké, podle absolutní změny nejde o tak významné změny jako právě mezi roky 2016 a 2017.

Tabulka 14 - Horizontální analýza výnosů, absolutní změna (v tis. Kč)

Výnosy	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Výnosy celkem	138 699	41 343	9 161	94 738
Tržby z prodeje výrobků a služeb	75 797	62 692	6 441	87 652
Tržby za prodej zboží	-652	-1 402	1 310	44
Ostatní provozní výnosy	61 325	-19 696	2 540	4 410
Tržby z prodeje DM	-1 847	4 298	-1 302	-1 474
Tržby z prodeje materiálu	-556	-663	-435	36
Jiné provozní výnosy	63 728	-23 331	4 277	5 848
Výnosy z ostatního DFM	899	-748	-287	718
Výnosové úroky a podobné výnosy	98	881	-509	-369
Ostatní finanční výnosy	1 232	-384	-334	2 283

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

V tabulce č. 14 je vidět rozdíl mezi roky 2016 a 2017 u jiných provozních výnosů, kdy došlo k navýšení o 63 728 tis. Kč (o 311,25 %) z důvodu přepravele elektřiny a plynu dceřiné společnosti HBL FARMY s.r.o. Tato změna již byla vysvětlena u tabulky č. 7. Tržby z prodeje DM jsou pro společnost nepravidelným příjmem. Většinou jde o prodej starších nákladních i osobních automobilů z důvodu modernizace vozového parku a s tím i spojené výhody odpisování a slevy na silniční dani. Výrazné bylo navýšení u této položky mezi roky 2017 a 2018, a to o 4 298 tis. Kč.

Tabulka 15 - Horizontální analýza výnosů, procentuální změna (v %)

Výnosy	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Výnosy celkem	6,34	1,78	0,39	3,99
Tržby z prodeje výrobků a služeb	3,55	2,83	0,28	3,84
Tržby za prodej zboží	-3,42	-7,62	7,71	0,24
Ostatní provozní výnosy	241,74	-22,72	3,79	6,34
Tržby z prodeje DM	-83,09	1143,09	-27,86	-43,71
Tržby z prodeje materiálu	-20,82	-31,36	-29,98	3,54
Jiné provozní výnosy	311,25	-27,71	7,03	8,98
Výnosy z ostatního DFM	99,67	-41,53	-27,26	93,73
Výnosové úroky a podobné výnosy	1,56	13,80	-7,00	-5,46
Ostatní finanční výnosy	2566,67	-30,00	-37,28	406,23

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Největší změna výnosů ve sledovaném období nastala v roce 2017, kdy celkové výnosy vzrostly o 6,34 % i přesto, že největší nárůst tržeb z prodeje výrobků a služeb nastal v roce 2020. Nejmenší nárůst celkových výnosů byl zaznamenán mezi lety 2018 a 2019, jež dosahoval pouhých 0,39 %. Zároveň je ale vidět z tabulek č. 12 a 13, že došlo k zpomalení tempa růstu ba i ke snížení celkových nákladů, a tak výsledek hospodaření byl

stále na výborné úrovni. Do budoucna lze očekávat další zvyšování tržeb z prodeje výrobků a služeb, neboť se neustále zvyšuje kapacita výroby a v roce 2022 společnost plánuje zdražování svých výrobků. Otázkou však zůstává, do jaké míry zdražení výrobků pokryje nynější trend plošného zdražování, a tudíž i rostoucí náklady.

4.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů byla vypočítána pomocí vzorce č. 3 čistý pracovní kapitál a vzorce č. 4 čisté pohotové prostředky, pomocí nichž zjišťujeme likviditu analyzované společnosti.

4.3.1 Čistý pracovní kapitál

Vyjadřuje výši oběžných aktiv po odečtení krátkodobých závazků, která jsou kryta dlouhodobými závazky. Čistý pracovní kapitál (ČPK) byl vypočítán pomocí vzorce č. 3.

Tabulka 16 - Analýza čistého pracovního kapitálu (v tis. Kč)

Položka	2016	2017	2018	2019	2020
Oběžná aktiva	354 211	337 227	352 350	317 447	364 782
Krátkodobé závazky	230 964	255 810	272 260	258 207	249 368
Čistý pracovní kapitál	123 247	81 417	80 090	59 240	115 414

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Z tabulky 16 je vidět, že po celou dobu sledovaného období ČPK byl kladný. V roce 2016 dosahoval nejvyšší hodnoty, a to 123 247 tis. Kč. Poté klesal až na úroveň 59 240 tis. Kč. V roce 2020 došlo spolu s nárůstem oběžných aktiv i k nárůstu ČPK. Vedení drůbežářského závodu Klatovy volí tedy bezpečnou strategii, kdy je oběžný majetek kryt i částí dlouhodobých závazků. V případě nutnosti uhradit veškeré krátkodobé závazky by vždy postačilo krytí pouze oběžným majetkem.

4.3.2 Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky (ČPP) představují nejvyšší stupeň likvidity. Pro výpočet byl použit vzorec č. 4, přičemž mezi pohotovými peněžními prostředky byly započteny peněžní prostředky v pokladně a na účtech.

Tabulka 17 - Analýza čistých pohotových prostředků (v tis. Kč)

Položka	2016	2017	2018	2019	2020
Peněžní prostředky	30 091	19 704	37 785	44 692	54 497
Krátkodobé závazky	230 964	255 810	272 260	258 207	249 368
Čisté pohotové prostředky	-200 873	-236 106	-234 475	-213 515	-194 871

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Z tabulky č. 17 je vidět, že velikost krátkodobých závazků několikanásobně převyšuje peněžní prostředky společnosti. Opět se zde projevila akumulace peněz od roku 2017 do roku 2020, kdy ČPP vzrostly z -236 106 tis. Kč na -194 871 tis. Kč. Z výsledných hodnot ČPP plyne, že podnik není schopný uhradit své krátkodobé závazky pouze pomocí okamžitě likvidních prostředků.

4.4 Analýza poměrových ukazatelů

Při analýze poměrových ukazatelů je zkoumaná společnost Drůbežářský závod Klatovy porovnávána s největším konkurentem Vodňanská drůbež, a.s. (vlastněna holdingovou společností Agrofert), která zásobuje 75 % trhu a Klatovy 20 %. Zbýlých 5 % představuje závod Raciola a další drobné podniky. Níže jsou vypočítány vybrané ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity. Pro výpočty byly použity vzorce uvedené v teoretické části práce.

Výsledky poměrových ukazatelů jsou dále doplněny o hodnoty CZ-NACE 10.1 představující průměr subjektů, jejichž obor je zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků. Bohužel nejde pouze o zpracovatele drůbežího masa, ale patří sem i zpracovatelé dalších druhů mas. Hodnoty zveřejňuje na svých internetových stránkách Ministerstvo průmyslu a obchodu. Údaje k roku 2019 jsou pouhým odhadem a k roku 2020 nebyly ještě zveřejněny.

4.4.1 Ukazatele rentability

V této kapitole jsou vypočítány ukazatele rentability tržeb, celkového kapitálu a vlastního kapitálu hodnotící ziskovost firmy. Ve vzorcích je vždy poměřován zisk vůči vynaloženým nákladům na jeho tvorbu. Výsledky jsou vynásobeny stem pro získání hodnoty v %.

Tabulka 18 - Rentabilita tržeb (v %)

ROS	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	2,32	2,09	3,09	3,77	5,20
Vodňanská drůbež	3,26	3,12	2,44	1,99	1,88
CZ-NACE 10.1	1,87	1,23	3,32	1,70	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Pro výpočet ROS byl použit vzorec č. 5. Z vypočtených hodnot je vidět, že v roce 2016 a 2017 dosahuje vyšší rentability tržeb společnost Vodňanská drůbež a ve zbytku sledovaného období DZ Klatovy. Tato tendence se odvíjí podle dosahovaných zisků. Společnost Vodňanská drůbež v roce 2016 a 2017 vykazovala zisky necelých 170 000 tis. Kč. Poté došlo k poklesu a v roce 2020 zisk činil už „jen“ 107 645 tis. Kč. Snižování zisku Vodňanské drůbeže ovlivnila jednak výstavba nové porážky a následně i nové porcovny, ale také zpomalení růstu tržeb. Drůbežářský závod Klatovy generoval v roce 2016 a 2017 zisky okolo 50 000 tis. Kč a poté došlo k nárůstu až na 124 007 tis. Kč v roce 2020. Právě v tento rok přinesla společnosti Drůbežářský závod Klatovy 1 Kč tržeb nejvíce zisku, a to až 5,2 % (0,052 Kč). Kromě roku 2018, kdy došlo k velkému nárůstu zisků v odvětví, převyšují obě společnosti hodnoty CZ-NACE 10.1.

Tabulka 19 - Rentabilita celkového kapitálu (v %)

ROA	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	6,92	6,74	7,96	9,67	12,44
Vodňanská drůbež	12,44	11,78	8,79	7,23	5,15
CZ-NACE 10.1	4,77	3,92	8,49	4,77	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

ROA byla vypočítána pomocí vzorce č. 6. Tabulka rentability celkového kapitálu je doplněna o hodnoty WACC, neboť Špička (2017, str. 74) uvádí, že je vhodné porovnávat ROA s váženým průměrným nákladem na kapitál (WACC). „Rentabilita ROA by měla být vyšší než WACC, aby bylo možné konstatovat, že organizace vygenerovala vyšší rentabilitu, než činí náklady na zapojený kapitál poskytnutý vlastníky i věřiteli“ (Špička, 2017, str. 74).

Tabulka 20 - WACC (v %)

WACC	2016	2017	2018	2019	2020
Výroba potravinářských výrobků	9,95	10,81	12,57	11,24	-

Zdroj: Data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Drůbežářský závod Klatovy tuto hodnotu nepřekročil ani jednou. V roce 2020 dosahuje nejvyšší hodnoty ROA, a to 12,44 %. Zda ale již v tomto roce došlo k překročení WACC zatím nelze potvrdit, neboť hodnotu pro rok 2020 doposud Ministerstvo průmyslu a obchodu nezveřejnilo. Zcela opačný vývoj, tedy klesající, má rentabilita celkového kapitálu společnosti Vodňanská drůbež. Tuto tendenci ovlivňuje, jak již bylo zmíněno, klesající zisk. Vyšší produkční sílu v prvních třech rocích měla Vodňanská drůbež a ve zbylých dvou rocích Drůbežářský závod Klatovy.

Tabulka 21- Rentabilita vlastního kapitálu (v %)

ROE	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	8,61	7,74	11,08	12,50	15,26
Vodňanská drůbež	17,04	14,53	10,74	8,09	7,18
CZ-NACE 10.1	7,60	5,71	12,95	7,17	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Vypočtené hodnoty ROE by se měly srovnávat s výnosem z dlouhodobých investic či s úroky dlouhodobých vkladů (Knápková, 2017, str. 103). Opět je zde patrný rostoucí trend v případě Drůbežářského závodu Klatovy a klesající v případě Vodňanské drůbeže. Ačkoliv v průměru má společnost Vodňanská drůbež vyšší ROE (Vodňanská drůbež - 11,51 %; Drůbežářský závod Klatovy - 11,04 %), v poslední době má Drůbežářský závod Klatovy lepší výnosnost vlastního kapitálu. Pro srovnání nejvyšší současná hodnota úroků u dlouhodobých vkladů se pohybuje okolo 3 % a průměrný roční výnos největšího akciového indexu S&P 500 za období 2016 až 2020 činil 13,56 % (Penize.cz, 2022; Macrotrends.net, 2022). Lze konstatovat, že Drůbežářský závod Klatovy je se svou výší rentability vlastního kapitálu na dobré úrovni. Hodnoty CZ-NACE 10.1 jsou opět nižší kromě roku 2018 než hodnoty obou společností.

4.4.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity vyjadřují schopnost firmy hradit své krátkodobé závazky. Níže jsou v tabulkách 22 až 24 vypočítány dle vzorců 8, 9 a 10 ukazatele likvidity od nejobecněji vymezené po tu nejpřísnější variantu.

Tabulka 22 - Ukazatel běžné likvidity (násobky)

Běžná likvidita	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	1,17	1,01	1,26	1,20	1,28
Vodňanská drůbež	1,11	1,43	1,45	1,70	0,80
CZ-NACE 10.1	1,08	1,06	1,19	1,21	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Při výpočtu běžné likvidity se na místo čitatele zahrnuje veškerý oběžný majetek, a tudíž vypočtené hodnoty jsou nejvyšší ze všech tří druhů likvidit. Obě srovnávané společnosti spolu s podniky patřící do skupiny CZ-NACE 10.1 udržují běžnou likviditu dle Kislingerové (2010, str. 103) na hodnotách typických pro agresivní strategii, jenž se pohybuje pod úrovní 1,6.

Špička (2017, str. 35) tvrdí, že běžnou likviditu je vhodné srovnávat s průměrem ve stejném odvětví, neboť velikost zásob u každého druhu podnikání vyžaduje jinou velikost. Další faktor, který běžnou likviditu může ovlivnit je, zda daný vliv zásob je dobře likvidní či méně. Společnost Drůbežářský závod Klatovy oproti svému největšímu konkurentovi vykazuje mnohem konzistentnější výsledky a více se přibližuje hodnotám CZ-NACE 10.1.

Tabulka 23 - Ukazatel pohotové likvidity (násobky)

Pohotová likvidita	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	0,88	0,80	1,05	1,02	1,03
Vodňanská drůbež	0,88	1,20	1,18	1,43	0,63
CZ-NACE 10.1	0,81	0,79	0,91	0,94	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

U pohotové likvidity dochází při výpočtu ke snížení oběžného majetku o hodnotu zásob. Za optimální hodnoty se považuje rozmezí mezi 1 až 1,5 (Růčková, 2019, str. 50). V roce 2016 dosahovaly obě společnosti stejné pohotové likvidity 0,88 a v následujícím roce Drůbežářský závod Klatovy vykazoval díky rostoucím krátkodobým závazkům hodnotu ještě nižší, a to 0,8. V těchto dvou letech by tedy společnost nebyla schopna uhradit své závazky bez pomoci prodeje zásob. Ve zbytku sledovaného období se hodnoty pohybovaly těsně okolo 1, kdy se oběžný majetek snížený o zásoby přibližně rovnal krátkodobým závazkům. Průměrná pohotová likvidita podniků v oboru se pohybuje pod optimální úrovní 1.

Tabulka 24 - Ukazatel peněžní likvidity (násobky)

Peněžní likvidita	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	0,13	0,08	0,14	0,19	0,22
Vodňanská drůbež	0,07	0,16	0,22	0,32	0,14
CZ-NACE 10.1	0,22	0,20	0,29	0,29	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společností, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Peněžní likvidita je velice podobná rozdílovému ukazateli ČPP. Jediný rozdíl je v tom, že se krátkodobé závazky neodečítají od peněžních prostředků, ale tvoří jejich podíl. Za optimální hodnotu se považuje rozmezí od 0,2 do 0,5 (Knápková, 2017, str. 95). Je zde vidět již několikrát zmiňovaná akumulace peněžních prostředků Drůbežářského závodu Klatovy od roku 2017, kdy z nejnižší hodnoty 0,08 došlo ke zvýšení až na úroveň optima 0,22. Ani jedna ze společností nepreferuje držení příliš velkého množství peněz v hotovosti či na účtech, což je v současné době, kdy je vysoké tempo inflace, vhodná strategie. Hodnoty CZ-NACE 10.1 se drží u spodní hranice optimálního rozmezí.

4.4.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti tvoří také součást poměrových ukazatelů a jsou velmi důležité k určení finančního zdraví podniku. Je potřeba neustále koordinovat poměr financování majetku cizím a vlastním kapitálem. K tomu slouží ukazatele celkové zadluženosti, míry finanční samostatnosti, míry zadluženosti a úrokového krytí vypočítané pomocí vzorců 11, 12, 13 a 14.

Tabulka 25 - Ukazatel celkové zadluženosti (v %)

Celková zadluženost	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	37,51	41,44	42,15	39,04	34,67
Vodňanská drůbež	42,29	34,53	35,27	27,67	42,39
CZ-NACE 10.1	50,07	52,83	46,28	47,26	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společností, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Veškeré vypočtené hodnoty v tabulce č. 25 společnosti Drůbežářský závod Klatovy se pohybují v doporučeném rozmezí 30 až 60 % (Knápková, 2017, str. 88). V roce 2020 se celková zadluženost dostala na nejnižší úroveň, a to 34,67 %. Příčinou byl neustálý nárůst aktiv proti poklesu cizích zdrojů v posledních dvou letech. Průměrná hodnota

celkové zadluženosti společnosti Drůbežářský závod Klatovy během zkoumaného období byla o 2,53 % vyšší, než měla Vodňanská drůbež. Obě porovnávané společnosti mají oproti zbytku podniků v odvětví menší zadluženost cizími zdroji.

Tabulka 26 - Ukazatel míry finanční samostatnosti (v %)

Míra finanční samostatnosti	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	62,49	58,56	57,85	60,96	65,33
Vodňanská drůbež	57,67	65,45	64,71	72,31	57,60
CZ-NACE 10.1	49,66	46,83	53,41	52,44	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Tabulka č. 26 míra finanční samostatnosti slouží jako doplnění k tabulce č. 25, neboť zbylý majetek, který není financován cizími zdroji, je financován zdrojem vlastním. Po sečtení hodnot z obou tabulek je výsledkem celková suma financování, tedy 100 %.

Tabulka 27 - Ukazatel míry zadluženosti (v %)

Míra zadluženosti	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	60,02	70,77	72,87	64,04	53,08
Vodňanská drůbež	73,33	52,76	54,51	38,27	73,59
CZ-NACE 10.1	100,83	112,80	86,67	90,12	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Mírou zadluženosti se poměřuje cizí kapitál k vlastnímu. V případě, že firma má v plánu žádat o finanční výpomoc u bank, měla by dbát na to, aby v průběhu let měla tato míra klesající trend. Názorným příkladem je klesající míra zadluženosti společnosti Vodňanská drůbež od roku 2016 (73,33 %) až do roku 2019 (38,27 %). V případě Drůbežářského závodu Klatovy je vidět taktéž klesající trend od roku 2018 z důvodu plánované žádosti o výše zmíněný úvěr 60 000 tis. Kč, který byl v roce 2021 již schválený. Podmínky tak budou výhodnější, neboť půjde o méně rizikovou půjčku, než kdyby k žádosti došlo například v roce 2018, kdy míra zadluženosti činila 72,87 %. V poměru k hodnotám CZ-NACE 10.1 mají zkoumané společnosti výrazně nižší míru zadluženosti.

Tabulka 28 - Ukazatel úrokového krytí (násobky)

Úrokové krytí	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	1 236,50	2 311,47	437,91	696,17	1 121,96
Vodňanská drůbež	243,25	1 283,94	1 659,36	1 001,19	1 118,48
CZ-NACE 10.1	16,61	13,81	18,75	11,78	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společností, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen uhradit nákladové úroky pomocí EBITU. Z tabulky č. 28 je vidět, že oba podniky doporučenou minimální hodnotu 3 několikanásobně převyšují, a tak hradit nákladové úroky není velký problém (Kalouda, 2017, str. 76). Důvodem takto vysokých hodnot je velmi nízká úroveň nákladových úroků (viz tabulka č. 6). Z předchozích tabulek je vidět, že podniky v tomto odvětví (CZ-NACE 10.1) mají výrazně vyšší zadluženost cizím kapitálem, a tak mají i vyšší nákladové úroky na jeho splácení. Z toho plyne, že ukazatel úrokového krytí je mnohonásobně nižší než u společností Drůbežárský závod Klatovy a Vodňanská drůbež, avšak stále je nad doporučenou hodnotou 3.

4.4.4 Ukazatele aktivity

Poslední skupinou poměrových ukazatelů jsou ukazatele aktivity, které zkoumají, jak podnik efektivně využívá svůj majetek. Opět byl využit odvětvový průměr CZ-NACE 10.1, ale pro ukazatele doby obratu pohledávek a doby obratu závazků nejsou dostupné konkrétní hodnoty pro pohledávky a závazky z obchodních vztahů. Výpočty byly provedeny dle vzorců 15, 16, 17, 18 a 19.

Tabulka 29 - Ukazatel obratu celkových aktiv (násobky)

Obrat aktiv	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	2,32	2,17	2,07	2,02	1,92
Vodňanská drůbež	3,01	3,05	2,85	2,95	2,20
CZ-NACE 10.1	2,02	2,17	2,08	2,20	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společností, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Z hodnot tabulky č. 29 je vidět, že zkoumaná společnost má od začátku sledovaného období klesající trend obratu aktiv. Přestože v letech 2016 a 2017 byla lehce nad průměrem CZ-NACE 10.1 nebo ve stejné výši, od roku 2018 se již ocitla pod ním a v porovnání s největším konkurentem má výrazně menší efektivitu využívání svých aktiv. V roce 2019 Vodňanská drůbež byla schopna téměř 1krát více obrátit svá aktiva

do tržeb. Avšak v blízké době nehrozí, že by se Drůbežářský závod Klatov dostal pod minimální hodnotu tohoto ukazatele 1.

Tabulka 30 - Ukazatel obratu dlouhodobého majetku (násobky)

Obrat DM	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	3,75	3,23	3,05	2,81	2,72
Vodňanská drůbež	5,28	5,48	5,37	5,11	3,26
CZ-NACE 10.1	3,40	3,74	3,63	3,87	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společností, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Obrat dlouhodobého majetku je vhodné počítat ve společnostech, které vyžadují velké množství investičně náročných aktivit. Mezi takové společnosti Drůbežářský závod Klatovy rozhodně patří. To dokládá tabulka č. 4, kde je vidět v roce 2020 více než 70 % podíl stálých aktiv na těch celkových a také neustálé investice do moderních strojních technologií zajišťující kvalitní a efektivní zpracování masa. Zjištěné hodnoty udávají vyprodukované množství tržeb z jedné koruny dlouhodobého majetku. Stejně tak jako v tabulce č. 29 je zde vidět, že zkoumaný podnik zaostává za svým největším konkurentem a od roku 2018 i za hodnotami CZ-NACE 10.1.

Tabulka 31 - Ukazatel doby obratu zásob (dny)

Doba obratu zásob	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	11,34	8,34	8,69	7,48	9,10
Vodňanská drůbež	10,31	8,39	11,15	8,38	11,12
CZ-NACE 10.1	18,28	17,68	17,24	15,96	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společností, data Ministerstva průmyslu a obchodu, 2022

Doba obratu zásob představuje dobu, kterou trvá přeměna zásob na formu peněz. Každý podnikatel by měl usilovat o co nejkratší dobu tohoto obratu. Společnost Drůbežářský závod Klatovy dosahuje kromě roku 2016 lepších výsledků, než má konkurence. Oproti průměru CZ-NACE 10.1 má Drůbežářský závod Klatovy dobu obratu zásob poloviční.

Tabulka 32 - Ukazatel doby obratu pohledávek (dny)

Doba obratu pohledávek	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	27,65	29,06	33,16	32,48	27,93
Vodňanská drůbež	30,82	34,75	32,86	32,15	27,68

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společností, 2022

Doba obratu pohledávek se pohybuje u obou společností okolo 30 dní, což odpovídá standardní době splatnosti faktur v EU mezi podniky (eur-lex, 2022). Tabulky č. 32 a č. 33 nejsou doplněné o hodnoty CZ-NACE 10.1, neboť se zde samostatně neuvádí krátkodobé pohledávky a závazky z obchodních vztahů.

Tabulka 33 - Ukazatel doby obratu závazků (dny)

Doba obratu závazků	2016	2017	2018	2019	2020
DZ Klatovy	25,97	23,89	26,77	23,91	19,41
Vodňanská drůbež	38,89	29,77	35,01	23,67	43,53

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Při porovnání tabulky č. 32 a tabulky č. 33 je vidět, že doba obratu pohledávek Drůbežářského závodu Klatovy je v každém roce delší než doba obratu závazků. Zde se projevuje včasné splácení přijatých faktur a přijímání plateb od velkých řetězců (odběratelů) v poslední možný den. Delší dobu obratu závazků má Vodňanská drůbež, která protahuje splácení faktur až na 43 dní, jak tomu bylo v roce 2020. Splatnost lze po domluvě prodloužit až na 60 dní (eur-lex.europa.eu, 2022). Obě společnosti jsou schopny provést minimálně 2krát obrat zásob do doby splacení jejich závazků z obchodních vztahů.

4.5 Souhrnné indexy hodnocení

V rámci souhrnných indexů je v následujících dvou kapitálách posouzená finanční situace společnosti Drůbežářský závod Klatovy nejprve pomocí Altmanova modelu a poté Kralickova Quicktestu. Oba modely jsou schopny vyjádřit finančně-ekonomickou situaci podniku pouze jedním číslem.

4.5.1 Altmanův model

Odhalit, zda se zkoumaný podnik blíží bankrotu či nikoliv, dokáže Altmanův model patřící mezi bankrotní modely. V následující tabulce č. 34 jsou vypočteny ukazatele X_1 až X_5 . Dále podle vzorce č. 20, jenž je sestaven pro firmy, které se veřejně neobchodují na burze, je stanoveno Z-skóre zkoumané společnosti.

Tabulka 34 - Altmanův model

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
X ₁	0,10	0,06	0,05	0,04	0,07
X ₂	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
X ₃	0,22	0,21	0,25	0,30	0,39
X ₄	0,70	0,59	0,58	0,66	0,79
X ₅	2,33	2,16	2,07	2,02	1,91
Z-skóre	3,37	3,10	3,12	3,25	3,50

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

K hodnocení výsledných hodnot Z-skóre podle tabulky č. 2 lze říci, že se firma nachází v pásmu prosperity, které je od úrovně 2,9 a výše. Hodnoty jsou nad touto úrovní i přestože ukazatel X₂ je 0, neboť společnost Drůbežářský závod Klatovy nevykazuje žádný nerozdělený zisk. Veškerý zisk je ihned převeden do sociálního fondu, fondu rozvoje a zbytek vyplacen v podobě dividend. Nejnižší hodnota byla v roce 2017 a od té doby neustále rostla stejně tak jako zisk.

4.5.2 Kralický Quicktest

Jako další model byl využit Kralický Quicktest hodnotící bonitu daného podniku. Nejprve bylo nutné vypočítat ukazatele R1 až R4 pomocí vzorců 21 až 24 za jednotlivé roky, které uvádí tabulka č. 35.

Tabulka 35 - Kralický Quicktest

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
R1	0,63	0,59	0,58	0,61	0,65
R2	2,73	2,52	2,91	2,45	2,45
R3	6,92	6,74	7,96	9,67	12,44
R4	0,05	0,07	0,06	0,07	0,06

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2022

Následně je potřeba vypočtené hodnoty obodovat podle tabulky č. 3 a z bodů pak pomocí aritmetického průměru získat jednu hodnotu.

Tabulka 36 - Hodnocení Kralického Quicktestu

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
R1	4	4	4	4	4
R2	4	4	4	4	4
R3	4	4	4	4	4
R4	1	2	2	2	2
Průměr	3,25	3,5	3,5	3,5	3,5

Zdroj: Holečková, 2008, str. 200, vlastní zpracování, 2022

Z tabulky č. 36 je vidět, že společnost Drůbežářský závod Klatovy je se svým hospodařením na velmi dobré úrovni, neboť ve všech sledovaných obdobích překračovala hodnotu 3. I v roce 2016, kdy byl ukazatel rentability tržeb z cash flow (R4) na nejnižší úrovni ze všech zbylých let. Do budoucna nic nenasvědčuje tomu, že by podnik měl problémy se svou bonitou a přibližoval se hraniční hodnotě 1.

5 Výsledky a diskuse

Z výsledků vertikální a horizontální analýzy bylo zjištěno každoroční zvyšování aktiv společnosti. Největší vliv na zvyšování měla stálá aktiva, a to konkrétně dlouhodobý hmotný majetek a do jisté míry od roku 2017 i peněžní prostředky.

Aktiva ve společnosti jsou z větší části financována vlastním kapitálem. Poměr vlastního kapitálu k cizímu je přibližně 60:40. Tento poměr se v posledních třech letech neustále zvyšoval ve prospěch kapitálu vlastního z důvodu tvorby historicky nejvyšších zisků, a to v roce 2020 až 124 007 tis. Kč. Od roku 2016 došlo k navýšení o více jak dvojnásobek, konkrétně o 74 005 tis. Kč. Tento nárůst je spojený samozřejmě se zvyšováním výnosů, ale spíše se snahou společnosti omezit růst nákladů nebo dokonce o jejich snížení. Důkazem je nárůst obrátu od roku 2016 do roku 2020 o 13 %, kdežto zisk se zvýšil o 148 %.

Výsledky ČPK se pohybovaly v rozmezí od 59 240 tis. Kč. do 123 247 tis. Kč. Společnost by se měla snažit o jeho minimalizaci, neboť krátkodobé závazky jsou levnější než ty dlouhodobé. Je však třeba dát pozor na to, aby nízké hodnoty s sebou nepřinesly příliš velké riziko v podobě splácení těchto závazků. Z pohledu ČPP, kdy se hodnoty nacházely v záporných číslech není žádoucí, aby se vedení snažilo dostat do kladných hodnot, neboť s ohledem na rychlost a objem obrátu nemá společnost žádný problém s úhradou krátkodobých závazků.

Rentabilita Drůbežářského závodu Klatovy byla nižší než jeho největšího konkurenta Vodňanské drůbeže v letech 2016 a 2017. Následně došlo k opačnému jevu a výsledné hodnoty rentability byly v druhé polovině zkoumaného období vyšší, než vykazovala konkurenční firma. Tento fakt ovlivňovaly vždy velmi finančně náročné investice, které dočasně negativně ovlivnily i výsledek hospodaření.

Likvidita společnosti v posledních letech rostla z důvodu shromáždování peněžních prostředků na výstavbu nové farmy u Přeštic pro dceřinou společnost HBL FARMY. V průběhu této akumulace peněz došlo k nákupu akcií společnosti ČEZ ve výši 15 000 tis. Kč., což se v současnosti ukázalo jako správné rozhodnutí, neboť jejich hodnota se v poslední době výrazně navýšila. Do budoucna při akumulaci většího množství peněz by menší část těchto prostředků mohla být vložena do velice výnosného, ale také

rizikového a volatilního aktiva v podobě Bitcoinu. Do této kryptoměny v dnešní době investuje stále více velkých společností, které na sebe vážou velké množství peněžních prostředků. Vzhledem k možnosti velkého zhodnocení je to riziko, které by se mělo podstoupit.

Zadluženost zkoumaného podniku, jak již bylo zmíněno, je spíše z vlastních zdrojů. Z hodnot CZ-NACE 10.1 je znatelné, že se v odvětví preferuje vyrovnané financování jak z cizích, tak z vlastních zdrojů. Společnost nemá problém splácet úroky vzniklé z cizích zdrojů. EBIT vůči nákladovým úrokům byl v některých letech více jak tisícinásobně vyšší.

Od začátku sledovaného období byla obratovost aktiv každý rok nižší. To bylo způsobeno větší rychlostí růstu majetku společnosti než rychlosti růstu tržeb. S ohledem na kratší dobu splatnosti závazků než pohledávek, je třeba upozornit na možný obchodní deficit. Vzhledem k velikosti kapitálových zásob tímto deficitem není firma ohrožena, a může tak bez rizika využívat slev z rychle zaplacených závazků, které má k dispozici od dodavatelů. V současné době, kdy dochází k uvolňování nastřádaných peněžních prostředků pro financování výstavby nové farmy, by mělo dojít k rozhodnutí, zda by se splatnost závazků neměla co nejvíce prodloužit. Ačkoliv by společnost přišla o dosavadní výhodnější ceny, dodavatelé by se díky odkladu splatnosti jejich faktur mohli částečně podílet na financování této výstavby.

Poslední část provedené finanční analýzy Drůbežářského závodu Klatovy se týkala souhrnných indexů. Z výsledných hodnot Altmanovo Z-skóre a Kralickova Quicktestu vyšlo, že je společnost se svou bonitou na velmi dobré úrovni a v dohledné době nic nenavědčuje tomu, aby se dostala do situace ohrožující bankrotem.

Výsledek hospodaření se odvíjí podle výše nákladů a výnosů. Pro společnost je již velice obtížné zvyšovat tržby navýšením objemu produkce, neboť se potýká s nedostatkem prostoru, kam by se mohla rozšiřovat výroba v podobě nových hal či expedičních skladů. Nachází se totiž v části Klatov – Klatovy Luby, kde je ze dvou stran podnik ohraničen silnicí, z další strany se nachází sousední firma (kterou se v minulosti nepodařilo odkoupit) a z poslední strany podnik ohraničuje železniční trať. Oproti tomu Vodňanská drůbež se nachází v prostoru, kolem níž jsou volné plochy v podobě polí. Investicemi do nových výrobních technologií se sice zvyšuje rychlost zpracování masa, ale již není prostor na to, kde hotové výrobky uskladnit a připravit na nakládku.

Jedinou možností, jak si udržet zisk na dosavadní vysoké úrovni, je snižování nákladů. Jako reakci na zdražování elektrické energie by se společnost měla zaměřit na výstavbu solárních panelů na střechách svých výrobních, výkrmných či expedičních hal. Takto vyrobenou energii by mohli přímo spotřebovávat, a snížit si tak nákladovou položku spotřeba materiálu a energie. Dále by bylo možné vyrobenou energii prodávat distributorovi, a navýšit tak položku provozních výnosů.

Investičně náročný, ale do budoucna levnější, by byl nákup elektromobilů pro služební potřeby. Společně s výstavbou solárních panelů by se tak provoz těchto vozidel stal méně nákladný, a navíc by společnost neměla povinnost odvádět silniční daň z těchto automobilů. Dalším bonusem elektromobilů je bezplatné využívání dálničních sítí v ČR. Z důvodu neustále se zpřísnujících nařízení ze strany EU na zabránění znečištění ovzduší, a s tím spojenou novou společenskou zemědělskou politikou, je jen otázka času, než k tomuto kroku bude muset společnost přistoupit.

Možnost, jak zvýšit zisk, je samozřejmě i zdražování výrobků. Přestože kuřecím masem původem z ČR zásobují náš trh z drtivé většiny pouze tyto dva zkoumané podniky, není možnost zdražení tak jednoduchá. Z jedné strany je nátlak na společnost v podobě dodavatelů jatečných kuřat na vyšší výkupní cenu a z druhé strany obchodní řetězce nechtějí zdražovat své zboží, protože mají možnost dovozu kuřecího masa i ze zahraničí za nižší ceny. Výrobky by tak odebíraly v menším množství. Jedinou možností, jak si i nadále udržet výsledek hospodaření na vysoké úrovni, je snižování nákladů. Právě to je důvod, proč si Drůbežářský závod Klatovy založil dceřinou společnost HBL FARMY. Díky tomu si výkrm kuřat z části zajišťuje sám.

Nutno zmínit také rok 2020, a s tím spojené vypuknutí celosvětové pandemie Covid-19, která trvá doposud. Na rozdíl od většiny podniků neměla pandemie na Drůbežářský závod Klatovy špatný dopad, ba naopak do jisté míry i pozitivní. Vzhledem k tomu, že docházelo k nárůstu počtu lidí, kteří byli odkázáni na práci z domova, a také z důvodu uzavírání škol byli doma s rodiči i žáci, vhodnou surovinou pro rychlé a snadné stravování se stalo právě kuřecí maso. Tato situace je jedním z faktorů, který tak dobře ovlivnil rekordní výsledek hospodaření za rok 2020.

6 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo provést finanční analýzu Drůbežářského závodu Klatovy za období 2016–2020. Na základě zjištěných výsledků zhodnotit finanční situaci, zdraví podniku a popřípadě navrhnout vhodná doporučení na zlepšení hospodaření.

V teoretické části práce byly pomocí odborné literatury vysvětleny veškeré důležité pojmy spojené s finanční analýzou. Zprvu byl vymezen samotný pojem finanční analýza, její uživatelé a zdroje potřebné pro výpočty, jako je rozvaha, výkaz zisku a ztráty či cash flow. Největší část byla věnována metodám výpočtů absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů a následně v samotném závěru teoretické části souhrnných indexů.

V praktické části byla představena společnost Drůbežářský závod Klatovy. Následně pomocí vzorců a metod popsanych v teoretické části provedena jeho finanční analýza za období 2016–2020. Pro posouzení struktury jednotlivých položek a jejich vývoj v čase byla provedena vertikální a horizontální analýza patřící mezi absolutní ukazatele. Z rozdílových ukazatelů byl vypočten čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky. V případě poměrových ukazatelů byl zkoumaný podnik srovnáván s jeho největším konkurentem Vodňanská drůbež, a také s hodnotami odvětvového průměru CZ-NACE 10.1. V samotném závěru praktické části byla zkoumána bonitní a bankrotní situace podniku.

V kapitole č. 5 byly shrnuty výsledky z praktické části. Mezi ta nejvýznamnější zjištění patří většinový podíl stálých aktiv, která jsou financována převážně z vlastních zdrojů, příprava na výstavbu nové farmy své dceřiné společnosti pomocí naakumulovaných peněžních prostředků, každoročně se zvyšující výsledek hospodaření či výsledky souhrnných indexů na úrovni prosperity. Dále byla navrhuta možná řešení do budoucna a také byl zmíněn vliv pandemie Covid-19 na společnost. Celková finanční situace je na velmi dobré úrovni a lze prohlásit podnik za finančně zdravý.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace:

1. ČECHOVÁ, Alena. *Manažerské účetnictví*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2831-2.
2. ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2018. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.
3. DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-68-2.
4. HINKE, Jana a Dana BÁRKOVÁ. *Účetnictví*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3516-0.
5. HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-392-8.
6. KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-646-0.
7. KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-194-9.
8. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
9. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
10. MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. Praha: Grada, 2006. Finanční řízení. ISBN 80-247-1558-9.

11. MAREK, Petr. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-49-1.
12. MAUTZ, David. *Understanding the Basic sof Financial Statement Analysis*. Commercial lending review, 2006. ISSN 08868204
13. METCALF, Richard W a Pierre L TITARD. *Principles of accounting*. Philadelphia: Saunders, 1976, xxvi, 1023 p. ISBN 0721663133.
14. OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck, 2011. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.
15. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Finanční řízení. ISBN 978-80-271-2028-4.
16. SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
17. ŠPIČKA, Jindřich. *Finanční analýza organizace z pohledu zájmových skupin*. V Praze: C.H. Beck, 2017. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-664-7.
18. SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.
19. VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-1701-7.

Internetové zdroje:

20. DZ Klatovy. *O nás* [online]. 2022 [cit. 2022-03-07] Dostupné z: <https://www.dzklatovy.cz/>
21. EUR-Lex. *Access to European Union law* [online]. 2011 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A32011L0007>

22. Jiří Hovorka. Peníze.cz. *Nejlepší termínované vklady* [online]. 13.10.2021 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/terminovane-vklady/429360-nejlepsi-terminovane-vklady-pred-inflaci-vas-ochrani-stat>
23. Justice. *Sbírka listin Drůbežářský závod Klatovy, a.s.* [online]. 2022 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=231119>
24. Justice. *Sbírka listin Vodňanská drůbež, a.s.* [online]. 2022 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=730499>
25. Macrotrends. *S&P 500 – 90letý historický graf* [online]. 2022 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/2324/sp-500-historical-chart-data>
26. Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2019* [online]. 2019 [cit. 2022-03-07] Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2019--255382/>
27. Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Panorama zpracovatelského průmyslu ČR* [online]. 2018 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/panorama-interaktivni-tabulka.html>
28. Money Blog. *Daňové účetní a mimořádné odpisy 2021. Účetní a podnikový informační systém* [online]. 2021 [cit. 2022-03-07] Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/danove-ucetni-a-mimoradne-odpisy-2021/>